

ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗВЕСТИЯ

МЕСЕЧНО СПИСАНИЕ НА ВАРН. ТЪРГ.-ИНД. КАМАРА

Ж. Поповъ

По-равномѣрно разпредѣляне доходността на селското ни стопанство

Следвоенното време носи трайнитѣ следи на изпитанията, които трѣбваше да изживѣятъ народитѣ. Класическиятъ споръ за свободата на търговията и за пративопоставения ѝ протекционизъмъ днесъ вече е заглѣхналъ. Създаде се една психоза, едно отношение къмъ стопанскитѣ проблеми, което, имайки предвидъ задоволяването на нуждитѣ на националното стопанство въ време на една военна или стопанска блокада, игнорира явнитѣ преимущества на своводната търговия въ мирното развитие на народитѣ. Създаде се атмосферата, изъ която израстна новото схващане за самозадоволяващото се национално стопанство и психологическата основа, която възприе това схващане като общопризната необходимостъ.

Нашето национално стопанство тоже трѣбваше да се подчини на общоприетата система. Съ огледъ на съществуващитѣ условия трѣбваше да се даде тласъкъ на нѣкои земледѣлско-стопански или промишлени отрасли, или пъкъ да се тури начало и очертае пжтьтъ на развитието на други такива.

Независимо отъ въздействието на този общъ за развитието на всички национални стопанства курсъ, главниятъ отрасълъ на нашето стопанство — земледѣлието, въ най-широкия смисълъ на думата, е предметъ на внимание и въздействие и поради чисто локални причини. Доста парливиятъ у насъ въпросъ за излишната работна ржка въ земледѣлското ни стопанство, къмъ който въ последствие се прибави и обезценяването на зърненото производство, наредъ съ явно проявената напоследъкъ тенденция управлението на страната да се намѣси по-осезателно въ стопанския ѝ животъ и да съдействува по разни пжтища за възстановяването на едно по-справедливо разпредѣляне на богатата, предизвикаха още отдавна поставянето на сцената на въпроса за една **планомѣрна** — съобразена съ възможноститѣ на нашитѣ

пазари — трансформация на земеделското ни стопанство.

Предвидъ особено важното значение на основнитѣ въпроси—поглъщане на излишната работна сила и повишаване доходността, които тази трансформация трѣбваше ако не да разреши, то поне чувствително да облекчи, специалиститѣ, а следъ туй и управляющитѣ срѣди, пригърнаха тази идея и започнаха да провеждатъ една политика, резултатитѣ отъ която, колкото и незначителни да сѣж още, започнаха да се проявяватъ презъ последнитѣ 2—3 години.

Общиятъ стремежъ къмъ самозадоволяването на националното стопанство и локалната нужда отъ трансформирането специално на земеделското ни стопанство, като съобразно съ поставенитѣ задачи се премине постепенно къмъ едновременно по-трудоинтензивни и по-доходни култури, предизвикаха и у насъ все по чувствително и по чувствително навлизане въ така нареченото контролирано и дирижирано стопанство. Създаде се цѣла система отъ закони, правилници и наредби, които си поставиха за цѣль да насърчатъ производителитѣ да засеятъ известна култура, да регулиратъ производството на друга, да подобрятъ качеството и пр., като предвиденитѣ начини много често се изразиха въ значителни материални жертви отъ страна на държавата: безмитенъ вносъ на семена, отпускане на значителни и евтини кредити, а въ много случаи вече, и въ гарантиране на предварително фиксирана цена, плащана или направо отъ държавата, или пъкъ отъ закупчицитѣ—частни лица, но пакъ по внушение на държавната власт.

Естествено е, че едно такова чувствително въздействие върху нашето земеделско стопанство не можеше да не окаже своето влияние. Отъ нѣколко години вече, резултатитѣ отъ това въздействие даватъ отражение и въ нашата външна, по-специално износна търговия, чиято номенклатура е обогатена съ нѣкои нови артикули отъ селско-стопански характеръ, къмъ които презъ последната 1936 г. се прибавиха и произведения на преработващата селско стопански продукти индустрия.

Тѣзи нови артикули понастоящемъ не ни интересуватъ поради нѣкакви значителни количества и съответна роля въ нашия износъ, а само като начални признаци на единъ очакванъ процесъ, водящъ къмъ разрешаването на дветѣ основни общостопански и общобългарски задачи: възприпятствуване по-нататъшното обедняване на българското село и повишаване дохода на сѣщото. Тѣкмо затова ние ще се ограничимъ само въ изброяването имъ.

Касае се за плодоветѣ, зеленчуцитѣ, семената, скотовѣднитѣ продукти, а напоследъкъ и нѣкои произведения отъ тѣхъ. На първо мѣсто между тѣзи артикули се нарежда

гроздето, което, отъ 2774 тона износъ презъ 1930 г., презъ 1935 г. достига своя максимумъ отъ 33.996 тона, за да спадне презъ 1936 г., поради лоши климатически условия, на 23.159 тона. Други плодове, които иматъ изгледи да извоюватъ свое собствено мѣсто въ номенклатурата на нашия износъ, сж прѣснитъ ябълки, които, отъ 142 тона презъ 1931 год., презъ 1935 г. даватъ на нашия износъ 4885 тона, а презъ 1936 г. — 4561 тона; печенитъ сливи, които отъ 224 тона презъ 1930 г., презъ 1935 г. даватъ на износа ни своя максимумъ отъ 9.893 тона, а презъ 1936 г. — поради закъснѣлъ износъ, оставатъ на 5.559 тона; следватъ прѣснитъ сливи, орѣхитъ, ягодиѣ и пр., които сжщо така сж отбелязали прогресъ.

Зеленчуцитъ — прѣсни и сушени, сжщо така се стремятъ да си осигурятъ добро мѣсто. Прѣснитъ зеленчуци, отъ само 84 тона презъ 1930 г., презъ 1935 г. достигатъ 3233 тона, а презъ 1936 г. — 4.817 тона. Чувствително сж засилили участието си доматиѣ, арпаджикѣтъ, семето за захарно цвѣкло и пр.

Свършено нови за нашия износъ се явяватъ: прѣсното месо, беконѣтъ, свинската масъ, слънчогледовото масло, зеленчуковитъ консерви — главно доматиено пюре и консервирани обелени домати, ментовото масло и пр., които, като свършено нови, по количество иматъ сжщо така малко значение. Тѣ ни обръщатъ внимание само като симптоми на започваща промѣна въ структурата на нашето земледѣлско стопанство. И, безспорно е, че колкото и малки да сж тѣзи количества, тѣ все пакъ сж резултатъ макаръ и на сжщо така малки промѣни въ физиономията на нашето земледѣлие.

За да откриемъ това ново движение и да установимъ посокитъ му, а сжщо така и разпространението му по райони, ние ще прибѣгнемъ до даннитъ на нашата статистика.

На първо мѣсто ще направимъ сравнение между размѣритъ на площѣта, заета отъ съответнитъ категории култури презъ 1923 и 1933/34 години. При това, за да можемъ поне отчасти да установимъ посоката на извършващата се промѣна и разпространението ѝ по райони, това сравнение ще проведемъ и по области, като ще се помжчимъ да очертаемъ тенденциитъ и способността на отдѣлнитъ райони да се възползуватъ отъ това благоприятно движение. Въпрѣки че сегашнитъ административни области не представляватъ райони съ завършени и ярко очертани почвени и климатически условия, при нашето изследвание ние ще се ограничимъ въ тѣхъ, защото по такъвъ начинъ ще можемъ да се възползуваме по-лесно отъ даннитъ на нашата Дирекция на статистиката.

Ето и самитъ данни:

Посеви, ливади и трайни насаждения презъ 1923 година, групирани по области, въ абсолютни числа и проценти.

Групи култури	Всичко		Бургаска област		Вратчанска област		Пловдивска област		Плѣвненска област		Софийска област		Ст. Загорска област		Шуменска област	
	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ
В Ъ Х Е К Т А Р И																
Зърнени храни	2183621	73.—	236689	83.3	391351	73.6	182401	65.7	402051	70.4	212543	60.8	358925	78.3	399661	77.—
Индустр. растения	97804	3.3	6739	2.4	2961	0.6	19176	6.9	12713	2.2	12915	3.7	29525	6.4	13775	2.6
Варива	57619	1.9	1557	0.6	2628	0.5	7481	2.7	8333	1.5	1911	0.6	8222	1.8	27487	5.2
Картофи	9021	0.3	155	—	337	0.1	3157	1.1	1146	0.2	2557	0.7	1192	0.2	477	0.1
Бостани	25832	0.9	1047	0.4	2255	0.4	2130	0.8	7046	1.2	927	0.3	3263	0.7	9164	1.3
Зеленчуци	10205	0.3	410	0.1	1827	0.3	1040	0.4	3081	0.5	1601	0.5	876	0.2	1370	0.2
Фуражни растения	531340	17.8	30581	10.8	120830	22.7	47044	17.—	116801	20.4	110609	31.7	45560	10.—	59915	11.7
Лозя	56423	1.9	6737	2.4	8770	1.7	12148	4.4	13663	2.4	1643	0.5	6852	1.5	6610	1.—
Розови градини	4561	0.1	—	—	—	—	2622	1.—	3	—	—	—	1935	0.4	1	—
Овощни градини	13025	0.4	142	—	436	0.1	481	0.1	6529	1.1	4614	1.3	415	0.1	408	0.1
Черничеви градини	2453	0.1	62	—	35	—	100	—	45	—	12	—	2168	0.5	31	—
	2991904	100	284119	100	531430	100	277780	100	571411	100	349332	100	458933	100	518899	100

Заклучението отъ по-внимателния прегледъ на тази таблица е, че отдѣлнитѣ групи култури не заематъ еднакво мѣсто въ отдѣлнитѣ административни области и, че въ това отношение, макаръ и не особено отчетливо, още презъ 1923 год. биха могли да се очертаятъ два района: единиятъ, обхващащъ Бургаска, Ст. Загорска, Шуменска и само отчасти Вратчанска области, съ процентъ на площта, засѣта съ зърнени храни, надхвърлящъ срѣдния за България процентъ, и съ сравнително по-малко разпространение на зеленчуци, фуражни растения, лозя, овощни и черничеви градини, и другиятъ — включващъ останалитѣ Пловдивска, Плѣвенска и Софийска области, съ процентъ на зърненитѣ храни по малкъ отъ срѣдния за България процентъ и съ сравнително по-голъмо разпространение на фуражни растения, зеленчуци, лозя, овощни и черничеви градини.

Сжиятъ анализъ на съответнитѣ цифри за 1933/34 година дава следната картина:

(Следва таблица 2-ра на 6-та стр.)

Цифритѣ на последната таблица за 1933/34 г., по естество напълно идентична съ предшествующата — тази за 1923 г., е предназначена за сравнение съ нея.

На първо мѣсто тукъ заслужава внимание сравнението на общитѣ проценти за разпредѣлението на засѣтата площъ по култури.

Резултатитѣ отъ това сравнение се изразяватъ въ следното:

Намалило се е процентното участие въ засѣтата площъ на зърненитѣ храни, отъ 73 на 70%, т. е. съ 3%; това на фуражнитѣ растения — отъ 17.8 на 17.6%, т. е. съ 0.2%.

Увеличило се е процентното участие на засѣтата площъ

на индустриалнитѣ растения	отъ 3.3 на 5 %, т. е. съ 1.7%
на варивата	отъ 1.9 на 2 %, т. е. съ 0.1%
на картофитѣ	отъ 0.3 на 0.4%, т. е. съ 0.1%
на бостанитѣ	отъ 0.9 на 1 %, т. е. съ 0.1%
на зеленчуцитѣ	отъ 0.3 на 0.4%, т. е. съ 0.1%
на лозята	отъ 1.9 на 2.7%, т. е. съ 0.8%
на розовитѣ градини	отъ 0.1 на 0.2%, т. е. съ 0.1%
на овощнитѣ градини	отъ 0.4 на 0.6%, т. е. съ 0.2%

Тѣзи макаръ и малки отклонения, идватъ да потвърдятъ първоначалното ни твърдение, изведено отъ даннитѣ на износната ни търговия, че действително въ нашето земледѣлско стопанство има едно малко размѣстване, и че това размѣстване вече се е изразило въ намаление на процентното участие на засѣтата площъ съ зърнени храни и фуражни растения, за смѣтка на почти всички останали групи култури, и че това увеличение е засѣгнало най-много индустри-

Посеви, ливади и трайни насаждения презъ 1933/34 година, групирани по области, въ абсолютни числа и проценти.

Групи култури	За цѣла България		Бургаска область		Вратчанска область		Пловдивска область		Плѣвенска область		Софийска область		Ст. Загорска область		Шуменска область	
	Засѣта плащъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ	Засѣта площъ	% отъ общ. площъ
В ъ Х Е К Т А Р И																
Зърнени храни	2617801	70.—	333180	76.8	475294	76.4	207029	62.6	455502	67.6	237944	56.4	405258	73.2	503594	71.8
Индустр. растения	186905	5.—	23925	5.5	12180	2.—	18595	5.6	27241	4.—	14099	3.3	49777	9.—	41088	5.9
Варива	76683	2.—	2066	0.5	3825	0.6	8332	2.5	11485	1.7	2483	0.6	9974	1.8	38518	5.6
Картофи	14300	0.4	334	0.1	520	0.1	4339	1.3	1856	0.3	4363	1.—	2025	0.4	863	0.1
Бостани	37389	1.—	1736	0.4	4161	0.7	3043	0.9	10414	1.5	1862	0.4	4652	0.8	11521	1.6
Зеленчуци	13696	0.4	614	0.2	2303	0.4	2201	0.7	3168	0.5	2250	0.5	1379	0.2	1781	0.2
Фуражни растения	659150	17.6	57000	13.2	106989	17.2	62956	19.—	135545	20.1	149058	35.3	59927	10.8	87675	12.5
Лозя	99413	2.7	14321	3.3	14815	2.4	18182	5.5	18816	2.8	4460	1.—	14147	2.6	14672	2.1
Розови градини	6743	0.2	—	—	0 ³	—	4627	1.4	1	—	—	—	2115	0.4	—	—
Овощни градини	21378	0.6	240	—	1109	0.2	1840	0.5	10077	1.5	6317	1.5	709	0.1	1086	0.2
Черничеви градини	4346	0.1	88	—	56	—	270	—	120	—	33	—	3708	0.7	71	—
	3737804	100	433504	100	621252	100	331414	100	674225	100	422869	100	553671	100	700869	100

алните растения — съ 1.7%, лозята — съ 0.8%, и овощните градини — съ 0.2%.

Тъзи размѣствания, изразени въ току-що изнесенитѣ проценти, сж относителни и посочватъ само измѣненото съ-отношение въ значението на съответнитѣ групи култури въ състава на общата засѣта площъ. До сжщитѣ резултати и сжщитѣ заключения би ни довело и едно сравнение на абсолютнитѣ числа. Отъ даннитѣ на двѣтъ сравнявани таблици, тѣзи за 1923 и 1933/34 г., става ясно, че засѣтата площъ сж разглежданитѣ категории култури, въ този периодъ е на-растнала отъ 2.991.904 на 3.737.804 хектара, т. е. съ 745.900 хектара. Единъ по внимателенъ разборъ на тѣзи данни, обаче, ни довежда до факта, че докато площъта заета отъ традиционнитѣ ни зърнени храни и фуражни растения се е увеличила съ 20.7% (отъ 2.714 961 на 3.276.951 хектара), площъта заета сж останалитѣ култури се е увеличила съ 66.4% (отъ 276.943 на 460.853 хектара). Самото обстоятелство, че културитѣ, които презъ 1923 г. заематъ едвамъ 9.3% отъ засѣтата площъ, сж погълнали 66.4% отъ новопридобитата презъ този периодъ обработваема площъ, показва предпочитанието, което имъ се дава напоследъкъ за смѣтка на зърненитѣ храни и фуражнитѣ растения.

По-нататъкъ, едно по-внимателно сравнение на даннитѣ на тѣзи две таблици за отдѣлнитѣ области, идва да потвърди по-раншия ни изводъ за групирането на тѣзи области въ два района и дава впечатлението, че разпредѣлянето на новитѣ—по-доходни отъ зърненитѣ храни култури, до сега е ставало сравнително равномерно. Защото, докато районътъ включващъ Пловдивска, Софийска и Плѣвенска области е засилилъ процентното си участие въ зеленчуцитѣ, фуражнитѣ растения, лозята, увощията и др., другиятъ районъ е взелъ своята частъ чрезъ засиленото си участие въ индустриалнитѣ растения. Тукъ, обаче, трѣбва да вземемъ предвидъ, че въ състава на групата индустриални растения фигуриратъ култури съ най-различенъ добивъ по стойностъ на единица площъ. Съгласно даннитѣ на Дирекцията на статистиката за 1933/34 г., докато срѣдниятъ добивъ на единъ декаръ, засѣтъ съ слънчогледъ, е 203 лв., съ рапица — 219 лв., съ резене — 233 лв., т. е. по-долу и отъ тоя на пшеницата — 269 лв., срѣдниятъ добивъ отъ единъ декаръ тютюнъ е 2231 лв., отъ фъстъцитѣ — 1407 лв., отъ конопа — 1318 лв., отъ мака — 1035 лв., отъ лена — 1014 лв., отъ захарното цвѣкло — 781 лв., отъ памука — 668 лв. а отъ анасона — 557 лв *)

*) Срѣдниятъ доходъ на разнитѣ култури е изчисленъ чрезъ раздѣляне добива въ стойностъ на количествения добивъ. Безспорно е, че полученитѣ цифри сж повлияни отъ реколтата, пазарнитѣ цени и пр. обстоятелства. Все пакъ, обаче, ние смѣтаме, че макаръ и да сж срѣдни за България и да не могатъ да се третираатъ като нормални, тѣ могатъ да ни послужатъ въ случая.

Явно е, че при тѣзи така голѣми разлики въ стойността на добива отъ различнитѣ култури въ състава на тази група, преди да се произнесемъ за въздействието ѝ въ една или друга посока, ще трѣбва да установимъ какво е разпредѣлението на отдѣлнитѣ култури въ разглежданитѣ области и какви тенденции сж били очертани отъ 1923 до 1933/34 година.

(Следва таблица 3-та на 9-та стр.)

Отъ единъ по-внимателенъ прегледъ на тази таблица бихме могли да установимъ, че:

Тютюнътъ, който презъ 1923 г., благодарение на ненормалнитѣ пазарни условия, е заемалъ доста почетно мѣстовъ всички области, презъ 1933/34 г. е намалилъ навсѣкжде заеманата площъ. Само че, докато въ Софийската, Пловдивската и Старо-Загорската области значението на тютюна спада, сждейки по засѣтата площъ, на половина, или приблизително на половина, въ Шуменската, Бургаската, Вратчанската и Плѣвенската области, кжде повече, кжде по-малко, той почти е загубилъ всѣкакво значение;

Фастъцитъ, които се явяватъ като нова култура, сж намѣрили почва само въ Пловдивска, Старо-Загорска и Софийска области;

Конопътъ, чието производство напоследъкъ е предметъ на особени грижи и насърчение, заема по-значителни пространства въ Пловдивска, Плѣвенска, Софийска и Вратчанска области. Едва на пето мѣсто идва Шуменската областъ, и то съ половината отъ площта на най-слабата отъ изброенитѣ четири;

Ленътъ, който тоже се насърчава, заема сравнително по-почетно мѣсто въ Бургаска, Старо-Загорска и Пловдивска области;

Памукътъ, силно покровителствуванъ съ огледъ на задоволяването съ мѣстенъ памукъ нуждитъ на нашата памучно предачна и тъкачна индустрии, е намѣрилъ най-голѣмо разпространение въ Старо-Загорската областъ, а следъ това и въ Софийската и Пловдивска области;

Макътъ, сусамътъ, резенето и анасонътъ, доколкото сж застъпени, сж намѣрили мѣсто въ Старо-Загорска, Пловдивска и Софийска области;

Захарното цвѣкло, чието производство въ течение на този периодъ е така много намалѣло, че даже дава впечатлението че е на изчезване, е запазило сравнително добро мѣсто въ Плѣвенска и Шуменска области, макаръ че и тамъ засѣтата съ захарно цвѣкло площъ е намалѣла, общо взето, близо съ 90% спрѣмо тая отъ 1923 г.;

Единствено слънчогледътъ, който по нашитѣ данни и направената уговорка, по стойностъ на добива стои подъ

Сравнителна таблица за разпредѣлението на индустриалнитѣ растения по области
презъ 1923 и 1933/34 година

УПИ АРТИКУЛИ	Шуменска		Бургаска		Ст. Загорска		Вратчанска		Плѣвненска		Пловдивска		Софийска		Срѣденъ доходъ на денар за 1933-34
	1923	1933/34	1923	1933/34	1923	1933/34	1923	1933/34	1923	1933/34	1923	1933/34	1923	1933/34	
ЮТЮНЪ	7555	120	3012	548	18280	9308	401	—	2454	197	17917	6762	9998	5433	2231
астѣци	—	3	—	7	—	78	—	1	—	9	—	469	—	92	1407
инопъ	279	450	24	39	44	57	902	1707	809	1049	76	1347	952	897	1318
акъ	51	—	6	0 ³	18	28	16	5	42	17	37	42	59	880	1035
нъ	9	6	23	682	15	164	24	18	13	12	85	224	51	24	1014
хар. цвѣкло	5294	451	1801	10	2990	86	1315	93	6880	965	558	55	1247	25	781
амукъ	—	265	4	667	1238	13634	—	157	—	372	75	1750	323	2638	668
асонъ	—	—	—	0 ⁴	315	1477	—	—	—	—	—	70	4 ⁵	4	557
езене	—	—	1	—	—	7	—	13	—	—	—	11	24	110	233
пица	302	2287	9	47	9	59	9	646	400	12007	2	553	—	2	219
тънчогледъ	284	37506	1825	21803	2477	15483	288	9540	2114	12613	413	7306	10	3355	203
усамъ	1	—	35	122	4109	9396	—	—	—	—	11	6	244	639	177
	13775	41088	6740	23925	29495	49777	2955	12180	12712	27241	19174	18595	12912	14099	

тоя на пшеницата, е намѣрилъ мѣсто предимно въ Шуменската и Бургаска области, и следъ това вече въ Старо-Загорската, Плъвенската и Вратчанската области. Заетото пространство въ Софийската областъ е сравнително незначително.

Обобщимъ ли горнитѣ констатации, ще дойдемъ до заключението, че по-скѣпитѣ отъ по-масовитѣ култури на групата индустриални растения, а сѣщо така и по-доходнитѣ, макаръ и още твърде ограничени по количество индустриални растения, сѣ се разпредѣлили, съ малки изключения, въ съгласие съ по-раншната ни констатация за очертаването на два района: единиятъ, съ по-значително участие на зърненитѣ култури, а другиятъ — съ по-малко участие на зърненитѣ храни и по-значително участие на зеленчуци, фуражни растения, лозя, овощни и черничеви градини. Само че, следъ направения прегледъ на разпространението на културитѣ отъ групата индустриални растения, последниятъ районъ — този, включващъ Плъвенска, Софийска и Пловдивска области, сега засилва още по-вече стопанскитѣ си преимущества чрезъ по-широко и въ нѣкои случаи даже и изключително застъпване на по-доходнитѣ и по-масови индустриални култури, докато другиятъ районъ — включващъ останалитѣ области, засилва неблагоприятнитѣ си стопански позиции, чрезъ по-широкото разпространение въ този периодъ на ниско доходнитѣ индустриални култури: рапицата и слънчогледа, които по доходностъ стоятъ по-долу отъ зърненитѣ храни, и съвсемъ незначителното участие на по-доходнитѣ отъ тѣхъ. Едно щастливо изключение въ това отношение прави Старо-Загорската областъ, която, поради сравнително силно застъпенитѣ високо-доходни индустриални растения, сега вече следва да се причисли къмъ по-благоприятно поставенитѣ въ това отношение области, т. е. къмъ района, обхващащъ Пловдивската, Софийската и Плъвенската области.

Както казахме и по-рано, нашето изследване, ограничено въ границитѣ на административнитѣ области, не претендира за особена рационалностъ. Въпрѣки това, обаче, никой не би могълъ да откаже, че макаръ и извършено въ границитѣ на райони, които не винаги могатъ да се обособятъ като цѣлостни вегитационни области съ специфични условия, то идва да потвърди чрезъ официалнитѣ данни на нашата статистика, че още въ началото на процеса на отбелязаното трансформиране на нашето земледѣлие, нѣкои области — предимно южно-българскитѣ, сѣ поставени въ по-благоприятно положение. Впрочемъ, нито ний, нито нѣкой другъ би могълъ да отрече обстоятелството, че по-голѣмата податливостъ на южно-българскитѣ области къмъ прокаранитѣ нови тенденции въ нашето земледѣлие, се дължи преди всичко на по-благоприятнитѣ почвени и климатически условия, и че Северна

България, поради неблагоприятни условия отъ същото естество, и при най-добри грижи не би могла да се приспособи къмъ нѣкои отъ тѣзи по-доходни култури.

Тука, обаче, въпросатъ се слага другаде.

Въ каквато форма и степенъ да е възприета системата на планомерно организираното стопанство, остава неуспоримъ фактъ обстоятелството, че както въ всички други страни, така и у насъ, принципитѣ на либералистичното стопанство отстъпватъ мѣсто на растящото убеждение, че планомерно организираното народно стопанство би могло да възстанови хармонията между стопанскитѣ фактори, между производството и консумацията, и би въдворило по-планомерно разпредѣление на доходитѣ.

Има или не формално признание за преминаването на нашето народно стопанство, въ по-малкъ или по-голямъ мащабъ, въ една или друга форма, къмъ планомерно организираното народно стопанство, фактическото положение на нѣщата е такова, че ние трѣбва да се съгласимъ, че както въ другитѣ страни, така и у насъ, принципитѣ на либералистичното стопанство сж отдавна нарушени. При това, колкото псвече се е засилвала кризата, толкова по-груби сж били ударитѣ върху тази система, толкова по-категорично се е отричало самоизравнителното действие на действащитѣ въ тази система фактори. Въ всѣки случай, днешната действителностъ ни открива достатъчно отчетливо грубото сжхване въ все повече и повече области съ принципитѣ на либералистичното стопанство и преминаването къмъ планомерно провежданата държавна стопанска политика, целяща хармоничното развитие на стопанскитѣ сили на страната и по-планомерното разпредѣление на доходитѣ. Това сравнително ново отношение на държавната властъ къмъ стопанския животъ на страната ние подчертаваме въ връзка съ повдигнатия въпросъ за по-планомерното разпредѣление доходността на земледѣлското ни стопанство.

На толкова дълго време третираниятъ въпросъ за необходимостта отъ едно постепенно преминаване къмъ по-доходни култури и чрезъ това къмъ заздравяване на основния стълбъ на нашето народно стопанство — земледѣлското стопанство, вече е турено начало. Държавата, излѣзла вече отъ положението на сравнително пасивна зрителица на стопанския животъ, станала активенъ деятелъ и върховенъ покровителъ и ръководителъ на този отрасълъ, взе и продължава да взема участие въ този процесъ. Доколкото социално стопанското значение на резултатитѣ отъ това въздействие оправдаватъ създаденитѣ регламентации и даденитѣ протекции и насърчения въ тази областъ, държавата трѣбва да продължи тази своя политика. Но, едновременно съ това, държавата — регулаторътъ на днешното национално сто-

панство, трѣбва да държи сметка и за едно друго обстоятелство: че докато южно-българското селско стопанство вече успѣ, благодарение на почвенитѣ си и климатически условия, а сѣщо така и на широката държавна подкрепа, да подобри значително дохода си, северо-българското село, изоставено на нашитѣ традиционни зърнени култури, поради сравнително лошитѣ условия за по-доходнитѣ нови артикули и отъ тамъ по-слабата възможностъ да се възползува отъ протекцията на държавата въ това отношение, е изостанала чувствително по-назадъ. При днешната система на направлявано стопанство, на протекции, насърчения и свободата да се въведагъ съответни на всѣки случай подходящи изравнителни мѣрки, възможности за подобряването и на неговото положение не липсватъ и тѣ трѣбва да бждатъ разучени и използвани съ скоростъ, която не ще позволи създаването на две селско-стопански или даже две общо-стопански области, съ различни възможности и рѣзко различно благосъстояние.

К. К.

Покачването на свѣтовнитѣ пазарни цени

Отъ края на 1936 год. и първитѣ месеци на 1937 год. наблюдаваме едно прогресивно покачване на ценитѣ по свѣтовнитѣ пазари. Това покачване напоследъкъ доби такива размѣри, че постави на разрешение трудни стопански проблеми. Последствията отъ това повишение въ ценитѣ не засѣгатъ само търговеца и индустриалеца, които трѣбва сериозно да се загрижатъ за бждащитѣ си калкулации, но и ония държави, които сж принудени да регулиратъ своя вносъ. Безразлично е дали причинитѣ, които налагатъ регулирането на вноса и неговото предварително преценяване сж отъ бюджетенъ, или другъ характеръ, обаче, важно обстоятелство е нуждата за ревизиране на това предварително преценяване на бждащия вносъ, което неминуемо се налага поради повишението въ ценитѣ на суровитѣ и готови стоки. Въ много случаи ще се яви и още едно затруднение по отношение преценката на **покупателната сила**, която преценка, поради промѣненитѣ условия и съотношение между износа и вноса, е **почти проблематична**. Докато тѣзи проблеми се отнасятъ до известно число държави, движението на ценитѣ въ свѣтовнитѣ пазари открива и други, които засѣгатъ цѣлото, свѣтовно стопанство. Бждащото развитие на свѣтовната търговия ще бжде зависимо отъ размѣра на повишението въ ценитѣ, отъ времетраенето на тоя процесъ и отъ отражението, което повишенитѣ цени на суровитѣ ма-

териали и хранитѣ ще дадатъ при образуването на ценитѣ на готовитѣ стоки.

Покачването на ценитѣ за индустриалнитѣ сурови материали бѣ най-различно. Ценитѣ на важни сурови материали отбелязаха въ края на 1936 и началото на 1937 г. голѣмо повишение, което за нѣкои бѣ даже 100%, докато тия на другитѣ индустриални сурови материали останаха неза-сѣгнати. Силно засѣгнати сж вълната, коприната, каучука, кафето, какаото, оловото, цинка, чугуна, медьта, калая, бѣлото тенеке, соята и др.*) Неравномерното и частично повишение въ ценитѣ се дължи главно на непостоянството въ търсенето, което напоследъкъ е и подъ влиянието на спекулативни борсови машинации. Главниятъ изворъ на внезапното голѣмо търсене за известни сурови материали е силното въоръжение на европейскитѣ държави. Въ кжсо време се дадоха огромни поръчки, които раздвижиха свѣтовнитѣ пазари. Една втора по слаба причина която трѣбва да се отбележи е и постепенното засилване на консумацията. Тия причини предизвикаха и увеличение на индустриалното производство въ свѣта, което поради кризата бѣ останало назадъ.

Съ повишението на ценитѣ за суровитѣ материали и хранитѣ се увеличи чувствително и доходътъ на производителитѣ главно въ презокеанскитѣ страни. Не може да има никакво съмнение, че това увеличение на покупателната сила ще доведе и едно още по-голѣмо оживление въ свѣтовната търговия. Нужднитѣ съоразения презокеанскитѣ страни си набавятъ отъ индустриалнитѣ такива и то благодарение на добритѣ резултати отъ продажбата на сурови материали и храни. Днесъ вече се констатира едно чувствително засилване на международния стокообменъ. Тоя процесъ се счита отъ стопанскитѣ срѣди за извънредно благоприятенъ и почиващъ на една много по здрава основа въ сравнение съ стопанския възходъ презъ 1928 и 1929 г. Но презъ последнитѣ седмици повишението на ценитѣ така се развива, че заплашва правилното развитие на свѣтовната стопанска конюнктура.

При образуването на ценитѣ играятъ голѣма роля и свѣтовнитѣ запаси отъ сурови материали. Тия запаси сж се постоянно увеличавали отъ 1929 г. до 1933 г., отъ когато започватъ да намаляватъ. Така ако се вземе за база 1929 год. = 100, ще видимъ че тѣ се увеличаватъ до 1933 г. на 142.5, а следъ това спадатъ и презъ втората половина на 1936 г. достигатъ 92. Въпреки че и днесъ още запаситѣ отъ сурови материали сж значителни, тѣхниятъ натискъ върху ценитѣ не се чувствава така осезателно, както презъ времето на постоянното намаление на консумацията.

*) Покачването на ценитѣ се илюстрира въ таблицата помѣстена въ края на настоящата статия.

Непосрѣдствено свързани съ свѣтовнитѣ пазарни цени сж тия на вътрешнитѣ пазари въ отдѣлнитѣ държави. Естествено е, че най-напредъ покачването на ценитѣ се отразява на индустриалната калкулация и то доста силно, следъ което настѣпва моментътъ на нивелиране съотношението между промѣненитѣ цени на суровитѣ материали и тия на готовитѣ произведения. Промѣната въ ценитѣ на готовитѣ стоки за отдѣлнитѣ държави и индустрии е най-различна. Докато въ едни държави поскъпването на готовитѣ стоки е настѣпило въ други тоя процесъ е едва наченалъ. У насъ се отбелязва напоследъкъ значително повишение на ценитѣ изобщо, което повишение, обаче, въ много случаи не отговаря както по стоки така и по размѣръ на повишенията въ свѣтовния пазаръ.

Това усилено и продължително темпо, съ което се характеризира покачването на ценитѣ особено въ края на месецъ мартъ е дало основателенъ поводъ на свѣтовно извѣстни стопански деятели да се загрижатъ сериозно върху създаденото положение. Тѣ явно манифестиратъ опасенията си отъ една стопанска катастрофа, като тая презъ 1929 год. въ Америка. Възходната конюнктура неминуемо ще бжде последвана отъ падане на конюнктурата-процесъ носящъ опасни изненади за стопанския животъ. Ехото отъ тия предупреждения на стопанскитѣ авторитети не закъсня. Въ Парижъ и Лондонъ се обмисля вече начинътъ по който да се направи опитъ за съгласуването на валутитѣ и стокообмена

Свѣтовнитѣ пазарни цени

			30 III. 937 г.	I. 937 г.	XII. 936 г.	VI. 936 г.	XII. 935 г.	XII. 934 г.
Вълна	d за lb		20.—	—	21-24 ¹ / ₂	—	17 ¹ / ₂ 18 ¹ / ₂	13 ¹ / ₂ -14
Юта	£ " t		19.17.6	18.16.13	19.2.6	—	20.7.6	17.0.0
Коприна	\$ " 100 lb		196.50	204.50	191.50	—	189.50	133.75
Сур. кожи	cts " lb		16.—	16.—	15 ³ / ₄	—	14 ³ / ₄	11—
Каучукъ	d " lb		13. ³ / ₈	10 ³ / ₄	10 ¹³ / ₁₆	—	6 ⁷ / ₁₆	6 ¹¹ / ₃₂
Кафе Рио 7	cts " lb		9.25	8.87	8.87	—	6.37	—
Какао	sh " cwt		52/—	55/6	52/4 ¹ / ₂	—	22/4 ¹ / ₂	22/1 ¹ / ₂
Чугунъ	sh " t		78/6	78/—	78/6	—	72/—	69/6
Медъ	£ " t		73.13	54.50	53.50	—	39.50	31.68
Олово	" " "		31.30	28.20	28.20	—	15.90	10.42
Цинкъ	" " "		33.75	20.68	19.—	—	14.60	11.62
Калай	" " "		293.75	230.63	233.75	177.12	217.75	228—
Бѣло тенеке	sh " каса		25/—	—	18/9	—	8/9	18/2
Соя	£ " t		9.17.6	9.10.0	9.12.6	—	7.11.3	6.8.9

между най-важните страни въ свѣта. Съ тая задача е натоваренъ белгийския премиеръ и известенъ стопански капатитегъ, van Zeeland. По всичко личи че въ най-скоро време ще бжде свикана една стопанска конференция, но не свѣтовна по подобие на тая презъ 1931 г., която поради недобро подготвяне и разногласия претърпя фияско, защото и въ настоящия моментъ липсватъ условията за една такава свѣтовна стопанска конференция. Германия, Италия, а още по-малко Русия не биха се отказали въ никакъвъ случай отъ сегашните си системи.

Въ сжщото това време наблюдаваме въ Америка енергичната инициатива на Roosevelt да парализира опасното и необикновено покачване на ценитъ на първо мѣсто за металитъ. Опасенията отъ една инфлация на ценитъ и срѣдствата за предотвратяването ѝ сериозно се обмислятъ.

(Гледай таблицата на 14-та стр.)

К. И.

Индустриализация

Характерно за състоянието на стопанството въ много страни е силно разширеното индустриално производство. Това не се дължи само на стопанскиятъ подъемъ, който се е отразилъ благотворно върху стопанството на индустриални и земеделски страни, а като че ли повече на общата индустриална вълна която е обхванала както едниѣ така и другитъ. Наблюдавайки индустриалното производство отъ 1929 г. насамъ, ще забележимъ, че то въ земеделските страни особено силно се е увеличило. Начело стоятъ Съветска Русия и Съединенитъ Щати, които още тогава бѣха започнали да промѣнятъ характера на своето стопанство. Разбира се че създаването на новъ индустриаленъ капацитетъ и разширението на старитъ такива повдига въпроса за стопанските послѣдствия отъ това разширение, както за структурата на свѣтовното стопанство така и за мащабътъ на международния стокообменъ. Всѣко едно ново производство или увеличаване на производството въ дадена страна е свързано съ пласимента и при разрешаването на тая проблема неговиятъ характеръ се явява не само националенъ но и международенъ. По тоя начинъ подъ натиска на общата индустриализация свѣтовното стопанство бавно промѣня своята физиономия. Процесътъ на индустриализацията не е чуждъ за стопанската история. Индустриализацията на голѣмитъ индустриални държави е вървѣла по сжщия пътъ. Вѣрно е, че тогава, въ миналото, тоя

процесъ е билъ ускоряванъ, особено презъ 19 векъ, отъ голѣмнитѣ технически изобретения презъ това време, но върно е също и това, че съответнитѣ държави сж правили грамадни жертви на насърдаването на тоя процесъ и разцвѣтяването на новитѣ индустрии. Днесъ ние виждаме че тая държавна стопанска политика е главната причина за благосъстоянието и богатството на най-силнитѣ държави. Следъ войнитѣ процесътъ на индустриализацията бѣ крайно усложненъ и презъ нѣкои години особено бавенъ, но постоянно прогресиращъ. Старитѣ индустриални държави не наблюдаватъ спокойно тая стопанска трансформация, но националнитѣ интереси на отдѣлнитѣ неиндустриални страни, правятъ необходима тѣхната стопанска независимостъ. Съ преработването на мѣстнитѣ сурови материали въ страната се разрешава отчасти **безработния въпросъ** а сжщевременно се допринася и за увеличение на националното богатство.

Благодарение на индустриализацията, на тоя оживителенъ процесъ, нѣкои земеделски страни успѣха резултатно да се справятъ съ кризата въ пласимента (износа) на земеделскитѣ произведения, тѣхнитѣ низки цени, и можаха да интензивиратъ вътрешното си стопанство и да урегулиратъ търговския си балансъ, като срещу намаления износъ на земеделски произведения, засилиха собственото производство на вносни стоки и съ това чувствително повлияха за съответното намаление на вноса.

Единъ важенъ моментъ въ процеса на индустриализацията е все по широкото преработване на отпадъцитѣ и тѣхното оползотворяване. Това преработване на отпадъцитѣ въ полезни продукти е не само отъ значение за калкулацията на частното стопанство, но се отразява и върху резултатната смѣтка на народното стопанство.

Преди да се говори за влиянието, което оказва процесътъ на индустриализацията върху свѣтовното стопанство, трѣбва да се подчертае, че на никоя държава не може да бжде отказано правото да си създава собствени индустрии. Свѣтовната стопанска структура е обречена на постоянни промѣни и никакъвъ свѣтовенъ стопански планъ не е въ състояние да ги спре, колкото това да е желателно за старитѣ индустриални страни, които се чувствуватъ застрашени.

Влиянието, което процесътъ на индустриализацията ще окаже на международния стокообменъ, е двояко. Отъ една страна новоиндустриализиранитѣ страни ще бждатъ загубени като купувачи на известни фабрики за старитѣ индустриални държави, но отъ друга стокообмѣнътъ между държавитѣ ще бжде засиленъ, благодарение повишеното благоденствие на индустриализиранитѣ държави. Планомѣрното изграждане на вътрешното стопанство въ една държава е неразривно свързано съ увеличаване на нейната продуктив-

ностъ и е основния камък за повишаване на покупателната сила и благосъстоянието на народа. По тоя начинъ тя успѣва да вземе по-голъмо участие въ международния стокообменъ.

При индустриализацията обаче за отдѣлнитѣ държави споредъ условията трѣбва да се отдава особено значение на рентабилността, която има свои граници. Бързото разрастване на нѣкои индустриални браншове може да има за послѣдствие, особено въ малкитѣ държави, нуждата отъ износъ и при невъзможността да се бори съ външната конкуренция, стара и издържлива, такива случаи сж обречени на загиване. Пресенъ е примѣрътъ който ни дадоха нѣкои индустрии на Дания. Следъ като процвѣтѣха въ самата страна и излѣзоха на международния пазаръ, тѣ бѣха унищожени отъ германската и английска конкуренция.

Процесътъ на индустриализацията трѣбва да държи смѣтка не по малко и за нарастването на населението. Нивелирането въ това отношение е наложително и то осигурява пласимента и рентабилността.

Въ наблюдаваниятъ процесъ на индустриализацията се криятъ и силитѣ за оживяването на свѣтовната търговия. Запаситѣ отъ сурови материали намаляватъ. Оживлението на свѣтовнитѣ пазари е фактъ неоспоримъ. На стопанската политика се поставятъ нови задачи отъ разрешението на които ще зависи бждащия успѣхъ на дадена страна.

К.П. Качевъ — Бургасъ.

Фискалната смисълъ и стопанскиятъ разумъ при тълкуването законитѣ за насърдчение рибарството

Икономическата и финансова политика на държавата има за начало да насърдчава всички стопански ресори, отъ които тя очаква приходи, прѣко или посрѣдствено, за упранияване на своя приходенъ бюджетъ. Този държавенъ активъ се движи паралелно съ материалната издържливостъ, или по право казано, съобразно реалнитѣ доходи на гражданитѣ, взимащи непосредствено участие въ стопанския животъ на страната.

Съ такива разбирания, плодъ на практиченъ разумъ, се създаватъ законитѣ отъ фискаленъ и материаленъ облагателенъ характеръ. И, съ пълно основание, законодателятъ създава облаги, цѣлящи поощряване и насърдчаване на зараждащи се редъ култури въ нашата държава, за да допринесатъ тѣ, чрезъ тѣзи облекчения, доходностъ на съсловията.

Безспорно, че всеки законодателен акт, въ оформената негова редакция, е оправданъ съ предварителни мотиви. Последниятъ сж изразъ на онази дълбока икономическа мисъл, чрезъ която Държавата се стреми да създаде условия за развитието на известна стопанска промисълъ, отъ която народъ, държава и правителство виждатъ, ако не прѣко, то поне косвено, материални ползи.

По този пѣтъ сж редактирани и написани двата закона: този за „Данѣка върху приходитѣ“ и „Закона за рибарството“, отъ които насъ ни интересува — **чл. 2 ал. 5 отъ първия и чл. 45 отъ втория.**

Тѣзи две положения сж въ защита на родното „Рибарство“. Чл. 2 ал. 5 отъ Закона за данѣка върху приходитѣ, въ единъ много ясенъ и категориченъ текстъ, подкрепенъ отъ мотивитѣ къмъ закона, казва: . . . **„не се облагатъ съ данѣкъ върху доходитѣ. . . риболовцитѣ, риболовнитѣ дружества и риболовнитѣ кооперации, за приходитѣ имъ отъ това занятие.“** (наредбата-законъ отъ 29 януарий 1936 година).

А чл. 45 отъ наредбата-законъ за рибарството, който датира отъ 7 май 1936 г., недвусмислено повелява: **всички физически и юридически лица, които се занимаватъ съ професионално рибарство, рибовѣдство и отраслитѣ имъ, се освобождаватъ отъ данѣкъ върху приходитѣ, добити отъ тѣхъ, и отъ водното право. Освобождаването става въз основа на удостовѣрение, издадено отъ М-вото на земледѣлието“.**

Чл. 118 отъ Наредбата-законъ за данѣка върху приходитѣ предвижда специална комисиия, въ широкъ съставъ, която дава мнение по въпроси, повдигнати отъ М-ра на финанситѣ, данѣчните администрации, търговско-индустриалнитѣ камари и стопанскитѣ съсловия.

Впрѣки ясниятъ и категориченъ текстъ на чл. 2 ал. 5 и чл. 45 отъ двата закона, въпросната комисиия, съ протокола си **№ 5 отъ 19 мартъ 1936 г.,** когато закона за рибарството въ този му текстъ не е съществувалъ, **отрича правото** на всички онѣзи риболовци, собственици на риболовни стопанства, които лично не сж се впрѣгнали въ разнovidнитѣ уреди при рибуването въ морето или Дунава и блатата, а въ тѣзи крупни предприятия си служатъ съ работници — рибари, пайджии или надничари, — **отказва имъ** правото да се ползватъ отъ облагитѣ въ закона. Смѣта ги съвършено погрѣшно за „търговци“, съ предрешение да бждатъ облагани по чл. 13 отъ Закона за данѣка върху приходитѣ.

Ний не оспорваме компетентността на висшитѣ магистрати и специалисти, които съставляватъ комисиията по чл. 118. Но, ний ще диримъ причинитѣ на това превратно тълкувание, което не почива нито по разумъ, нито по фактическа стопанска

обстановка на това, което е целил и което ясно и недвусмислено е оформил, въ текстоветъ на двата члена, законодателя.

Въ всички наши стопански отрасли, като земледелието, лозарството, скотовъдството и пр., облагитъ се даватъ на респективната култура, въ нейната обзаведена, съ продуктивност, стопанска форма. Съ това държавата цели насърчение и поощряване на послѣднитъ, за да допринесатъ, макаръ и косвено, материални придобивки отъ икономически и социаленъ характеръ.

Облагитъ по лозарството не се даватъ на този, който съ надница временно изкопава лозето, или на този надничаръ, който прѣска, реже и въобще предпазва отъ поражение лозарската култура на единъ **стопанинъ-собственикъ**. Тъ се даватъ на **последния**, защото чрезъ него се създаватъ материални стопански блага на страната. Идентични сж мотивитъ и въ поощрението на скотовъдството, индустрията търговията и пр.

Въ такъвъ типъ сж създадени и законитъ за поощряването на българското рибарство. Законодателятъ дава облагитъ на рибарскитъ стопанства, въ она широкъ размѣръ, въ които не е само единичния трудъ, а сж впрѣгнати групи отъ по 15, 20 и повече рибари-работници.

Безспорно, че представителъ на респективното рибарско стопанство е неговиятъ собственикъ, който, ржководейки и управлявайки съ специфичната му компетентностъ и разпоредителностъ, допринася за развитието, за усъвършенствването и за успѣшното провеждане на риболова. Следователно, безъ него нѣма стопанство, нѣма риба, а нѣма да има и условия за преживяване и поминъкъ на работниците —рибари.

Видно е, че благодарение на неговото умение и вложения въ стопанството капиталъ, облеченъ въ инвентаръ, се създаватъ благоденствие и стопански придобивки за страната.

Ний познаваме зараждането на тѣзи две законоположения, чрезъ които **се освобождаватъ отъ данъкъ върху приходитъ нашитъ риболовци**, риболовни дружества и пр. Тъ сж бивали винаги предметъ на обсъждания отъ съсловията, отъ Търг. инд. камари, рибарския съюзъ и пр. И въ основата на тѣзи доводи, именно, правителството, респективно г-нъ М-ра на финансиитъ и този на земледелието **мотивираха** тѣхното прокарване, съ огледъ на една прецизна и широка стопанска мисль. Интъкъ законитъ сж безсмислени. Примѣри за насъ сж рибарскитъ закони въ Ромъния, Турция, Германия, Холандия, Дания и пр., които се имаха предвидъ, съ огледъ и на нашитъ условия, когато се твореше нашия Законъ за рибарството.

Статистическите данни отъ близката история на националното ни риболовство сж тжжни. Тѣ показватъ едно прогресивно западане и поражение, което само въ 6 години е дало единъ процентъ отъ 35% въ намаление на общия риболовнъ инвентаръ. А това ясно показва, че тяжеститѣ и условията на официалната политика не бѣха въ паралелъ съ нуждитѣ на този отрасълъ и именно това наложи създаването, съ особена грижа, на чл. 2 ал. 5 и чл. 45 отъ двата материални закони.

По смисъла на чл. 118, въ комисията влиза и вещо лице. Ний не влизаме въ подробности на неговата задача. Безспорно, че той носи известна отговорностъ за това неправилно и превратно тълкувание, вписано въ протоколъ № 5 точка III., което съ нищо не може да се оправдае предъ повелителнитѣ текстове на законитѣ. Не само за насъ, а и за всички стопански тълкуватели на закона и нуждитѣ на този отрасълъ, на тенденцията на законодателя и най-после на здравия разумъ и икономическа смисълъ, нѣма две мнения, че ние сме предъ една грѣшка или опущение, или най-малкото, че сме предъ едно едностранчиво схващане. Съдържанието на протокола е отречено отъ желанието на законодателя и отъ основната мисълъ въ текстоветѣ на чл. 2 ал. 5 и чл. 45.

Новосъздаденото положение съ поновия законъ за рибарството, безспорно, създава една новация. Налага се, следователно, едно преревизирване на решението отъ 19 мартъ 1936 г. на комисията по чл. 118, за да се даде заслуженото по закона, на българскитѣ истински риболовни стопанства.

Легитимирането на последнитѣ се предвижда въ втората алинея на чл. 45 отъ закона за рибарството, съ удостоверение отъ М-вото на Земледѣлието.

Риболовниятъ билетъ не е легитимация на собственика на рибарското стопанство, защото днесъ тѣзи риболовни билети сж изхвърлени съ наредба-законъ отъ 4 май 1937 г. Тѣзи билети въ миналото се издаваха само на рибаритѣ — работници, за да се легитимирватъ предъ властитѣ въ морето, при риболуването имъ.

А фактическата форма на регистровката на собственицитѣ риболовци, става чрезъ фирменитѣ имъ дѣла въ сжда.

По силата на тѣзи състоятелни мотиви, ний ставаме тълкуватели на онази стопанска мисълъ, прокарана въ задачата на Държавата за поощряване и насърдчаване на родното рибарство, която е много ясна и много категорична въ текстоветѣ на чл. 2 ал. 5 отъ закона за данъка върху приходитѣ и чл. 45 отъ Закона за рибарството.

Следователно, по законъ, всички български рибарски стопанства следва да се освобождаватъ отъ данъкъ върху дохода имъ, отъ това занятие.

Вътрешенъ отдѣлъ.

Конференция на членоветъ отъ комитета на фонда „Занаятчийска литература“.

Отъ 26 до 29 априлъ т. г. се състоя въ гр. София конференция на членоветъ отъ комитета на фонда „Занаятчийска литература“ съ дневенъ редъ:

1) Отчетъ за деятелността на постоянното присъствие на междуканерния фондъ „Занаятчийска литература“.

2) Освобождение отъ отговорностъ досегашното постоянно присъствие.

3) Прехвърляне ръководството на фонда отъ Софийската търговско-индустриална камара къмъ Русенската търговско-индустриална камара.

4) Откупване на представени трудове изъ областта на занаятчийското образование.

5) Разни.

Реши се; да се премѣсти седалището на фонда при Русенската търговско-индустриална камара, а склада на сжция — при Варненската търговско-индустриална камара.

Откупили се по нѣколко екземпляри отъ 7 труда изъ областта на разни занаяти.

Откупи се тоже едно ръководство за кожарство и обущарство.

Реши се, да се пристъпи незабавно къмъ отпечатването на ръководство за калфенски изпитъ.

Камарата ни бѣ представена на тая конференция отъ Подпредседателя г. Любенъ Д. Станчевъ и Началника на занаятчийския отдѣлъ.

Стопанска хроника

Англия. Английската легация въ София съ нота отъ 7. IV. т. г. е уведомила Министерството на външнитѣ работи и на изповѣданията за присъединяването на английскитѣ владения КЕНИЯ (колония и протектортъ) и УГАНИЯ (протекторатъ) къмъ временната търговска спогодба отъ 12. XI. 1925 г., сключена между България и Англия. Присъединението ще се счита въ сила отъ 29 априлъ 1937 год.

—о—

Вносъ на доматино пюре и домати консерви. Презъ последнитѣ седмици сж пристигнали следнитѣ количества доматино пюре и домати консерви:

седмици свършващи на

13. III. 20. III. 27. III. 3. IV. 10. IV.

Всичко каси	7.379	63.502	39.992	7.311	7.322
Само пюре, каси	6.260	59.819	34.294	4.180	3.760

Египетъ. Споредъ последната статистика на Министерството на земледелието, броятъ на добитъка възлиза на следните количества:

волове	994.925	катъри	17.358
биволи	932.337	магарета	794.498
камили	155.308	кози	754.455
коне	34.096	свине	13.639

Производството на яйца възлиза годишно на 737 милиона броя.

Италия. Отъ 19. IV. 1937 г. се увеличаватъ вносните мита на рициновото семе (ст. 117 ф. отъ италианската митническа тарифа) на 80 лирети за 100 кгр., — на рициновото масло (125 ф) на 234 лирети за 100 кгр., — на сулфурираното масло на 180 лирети за 100 кгр.

Освенъ митото, рициновото масло, както всички растителни масла, се облага при вноса и съ акцизъ въ размѣръ 70 лирети за 100 кгр.

Всички растителни масла, по искане на вносителя, се облагатъ съ намалено мито въ размѣръ 22 лири на 100 кгр., при спазване на специални условия поставени отъ Министерството на финансиитѣ. Лененото и рициновото масла се ползватъ отъ това намаление само ако сж предназначени за производство на сулфурирани масла.

—о—

Министерството на търговията, промишлеността и труда е направило запитване до Министерството на външните работи и на изповѣданията относно приложението на договора за търговия и корабоплаване между България и Италия по отношение на италианските владения, на което запитване се е получилъ следния отговоръ:

1. За вноса въ италианските владения (островитѣ на Додеканеза), както и за вноса въ италианските колонии (Либия, Еритрея, Сомалия и Абисиния) се опредѣлятъ специални контингенти. Тия контингенти се отпускатъ отъ специални комисии при респективните губернаторства съ огледъ на мѣстните нужди, обаче, съответните искания следва да се предявятъ чрезъ италианското Министерство на външните работи. Нашиятъ вносъ въ тия владения и колонии не се приспада отъ даденитѣ ни по търговския договоръ контингенти за вносъ въ Италия.

2. Горепосоченитѣ владения и колонии иматъ свои автономни митнически тарифи за вноса на стоки. Уговоренитѣ

въ договора между България и Италия мита не се прилагат по отношение нашия вносъ въ тия владения и колонии. Българскитѣ стоки се ползуватъ, обаче, при вноса имъ отъ клаузата на най-благоприятствуваната нация, съгласно чл. 11 на договора.

Специално по отношение на бившата Абисиния, Царската легация отбелязва, че стокитѣ, които се внасятъ въ тази областъ се таксували различно, въ зависимостъ отъ това, дали се внасятъ презъ Масауа, въ който случай се прилага еритрейската митническа тарифа, или презъ Могадишо, въ който случай се прилага сомалийската тарифа, или пъкъ презъ Джибути, респ. Диредауа, въ който случай се прилага старата абисинска тарифа, която продължавала да е въ сила.

Напоследъкъ отъ тритѣ области Еритрея, Сомалия и Абисиния се образувала една колония подъ названието Италианска Източна Африка, въ която щѣла да се въведе, вѣроятно въ близко бъдеще, една обща митническа тарифа.

—o—

Вносътъ на картофи. Въ страната се внасятъ значителни количества картофи за храна и за посѣвъ. Вносътъ презъ последнитѣ години се е развилъ, както следва:

1934 г. 977.660 квинтала

1935 г. 761.000 квинтала

1936 г. 583.000 квинтала

Вносътъ на картофи за храна става изключително отъ Унгария, а малки количества посѣвненъ материалъ се внасятъ отъ Германия и Холандия.

—o—

Полша. Премахнати експортни премии за зърнени храни въ Полша. Вследствие повишението ценитѣ на земеделѣскитѣ произведения, премахнати сж отъ 15 мартъ т. г. всички премии, които сж давани при износа на земеделѣскитѣ произведения. Оставена е само премията за грахъ, като е намалена на 3 золоти за 100 кгр.

—o—

Съединени Щати. Търговията съ ментово масло и ментолъ. Презъ миналата година е постигнатъ рекордъ въ износа на ментово масло, който е възлѣзаль на 386.000 либри за 874.000 долара, срещу 338.000 либри за 865.000 долара презъ 1935 година. Износътъ му съставлява 40% отъ годишното производство на Съединенитѣ Щати.

Вносътъ на ментолъ въ страната презъ 1936 год. е възлѣзаль на 342.000 либри за 831.000 долара, срещу 282.000 либри за 654.000 долара презъ 1935 година.

Турция. Нови проучвания въ овощарството. Правителството е решило да изучи основно овощарството въ Анадола, следъ като по предварителни проучвания се указало, че тука има условия за вирънето на разни видове плодове. За тази цель се откриватъ презъ пролѣтѣта опитни станции, прѣснати изъ цѣлата страна, за изучаване производството на разнитѣ овощия.

—о—

Франция. Износъ на лавандулово масло. Презъ 1936 година е изнесено лавандулово масло за 400.639 долара срещу 198,253 долара презъ 1935 година.

—о—

По поводъ направенитѣ постѣпки предъ французскитѣ власти за отпускането на България контингенти за охладени и консервирани меса, шунки, салами и др. французкото правителство е отпусне тѣзи контингенти, понеже всички такива били напълно разпредѣлени по силата на договорни проценти.

—о—

Чехославия. Съ наредба № 30 отъ 4. III. т. г. е постановено щото нѣкои стоки при вносъ въ Чехословашко да бждатъ придружавани съ свидетелства за произходъ, издавано отъ мѣстнитѣ — на страната на произхода — власти и завѣрвано отъ чехословашкитѣ консулства. Съ тази разпоредба се цели да се обхване статистически вноса по действителния произходъ на стокитѣ въ Чехославия. Разпоредбата засѣга както прѣкия, непосредственъ вносъ отъ страната на производството направо въ Чехославия, така сжщо и посрѣдствения, непрѣкъ вносъ на стоки, внасяни въ Чехославия, чрезъ трети страни или отъ свободни пристанища.

Пратки отъ тѣзи страни, чиято стойность не превиишава 1,000 чехски крони, сж освободени отъ задължението да бждатъ придружени отъ свидетелство за произходъ за статистични цели. Подъ тази разпоредба подпадатъ 33 вида стоки, по-вечето отъ които се внасятъ отъ презморскитѣ страни. За вносъ отъ България сж евентуално отъ значение:

Митн. статия**Статистиченъ №**

Изъ 34—в	Оризъ лющенъ и кърма	76 (1—76) 2
Изъ 37—а	Ябълки	90/1
41—а/1	Кромидъ лукъ, съ диаметръ надъ 2 см. (внасянъ и по забележката на ст. 41 съ разрешение за вносъ)	98'1
41—в	Чесновъ лукъ	98/3

Изъ 83	Кожи сурови (мокросолени или варосани, сухи, но не обработени) изключая заешкиѣ	216—225
92	Лой животинска, сурова, топена пресована	254
Изъ 86	Черва и мехури, прѣсни, солени или сушени	239 (1—239) 2
Изъ 101	Мазнини не особено поименовани	271
143	Пиритъ	
Изъ 144	Манганови, цинкови и хромови руди	359, 397, 399
Изъ 220	Вълна сурова, прана и чесана	665-667, 669

—о—

По поводъ наредба № 30/37 на Чехословашкото правителство, съ която се установява задължително представяне на удостоверение за произходъ при статистическото деклариране вноса на нѣкои видове стоки, която наредба е влѣзла въ сила на 1 май 1937 година, Чехословашката легация въ София дава следнитѣ пояснения:

Целъта на споменатата правителствена наредба е да се обхване статистически точно вноса въ Чехословашко и да се приспособятъ тия статистики на истинското положение на износа за Чехословашко. Представяне на такова удостоверение за произхода на стоката се отнася не само до прѣкия вносъ (отъ страната кждето се произвежда стоката), но и за непрѣкия вносъ, включително вноса на т. н. „плаваща стока“ или стока на „заповѣдь“.

При прѣкия вносъ отъ страната на произхода на стоката, чехословашкия вносителъ, по силата на гореказаната наредба, трѣбва още при спазаряването на поржката отъ чужда страна, кждето се произвежда стоката, безъ изключение да изисква отъ чуждия износителъ отъ тая или оная чужда държава, щото:

1. въ своята статистическа декларация за износъ да впише Чехословашко, като страна на получаване на стоката;

2. да се набави удостоверение за произхода на стоката и то въ два екземпляра (съ подписъ); тия удостоверения редовно се издаватъ отъ търговскитѣ камари на съответната страна или отъ поставенитѣ имъ на равно институции.

3. да удостовери предъ съответното консулство или легация, че въ своята статистическа декларация или въ другъ подобенъ документъ, редовно е вписвалъ Чехословашко като страна на окончателното получаване на стоката и поиска легализиране на своето удостоверение. Легализирането на тия удостоверения чехословашкитѣ консулства и легации извършватъ безплатно;

4. преписа на това удостоверение за произхода на стоката, легализиранъ отъ чехословацка легация или консулство да приложи къмъ своята пратка; оригинала на удостоверението ще остане въ чехословацката легация или консулство.

Касае ли се до непрѣкъ вносъ, чехословацкиятъ вносителъ е длъженъ предварително да обърне внимание на чуждия търговецъ, изпращачъ и пр., че исканото удостоверение трѣбва да съдържа следнитѣ данни:

1. адресъ на износителя;
2. видъ на стоката;
3. количество въ килограми;
4. видъ на опаковката;
5. цена „фоб“ и „сиф“, или цената, която чуждиятъ вносителъ е съобщилъ въ своята статистическа декларация;
6. пристанището и датата на товаренето;
7. името на кораба;
8. номера на документа;
9. удостоверение, че стоката отъ европейското пристанище отива въ Чехословацко.

Въ единични случаи, когато чуждиятъ вносителъ по важни причини не е могълъ на време да си набави отъ своята търговска камара, или отъ друго поставено и наравно учреждение, редовно удостоверение за произхода на стоката респективно чехословацко консулство или легация, могатъ да продадатъ на такъвъ вносителъ формуляръ за временно удостоверение за произхода на стоката, срещу опредѣлена такса. Легацията е упълномощена да продава такива формуляри срещу такса отъ 5 лева.

Чуждиятъ търговецъ, изпращачъ на стоката и под. е длъженъ, обаче, да си набави въ срокъ отъ 8 дена, редовно удостоверение за произхода на стоката и допълнително да го представи за визирене при чехословацкитѣ консулства и легации.

—о—

Швейцария. Напоследъкъ въ Швейцария сж били внесени отъ Канарскитѣ острови голѣми количества прѣсни домати, които сж се продавали на дребно по 1.20 шв. франка килограма.

Доматитѣ сж били опаковани въ щайги, като всѣка домата е била обвита въ тънка хартия, както мандаринитѣ, а между пластоветѣ е имало дребенъ мекъ талашъ. На капака на всѣка щайга е билъ обозначенъ размѣрътъ на домотитѣ.

Внесло се е и цвѣтно зеле отъ Мароко и Южна Франция, опаковано сжщо въ щайги, като всѣка зелка е била обвита въ парафинирана хартия. Въпрѣки дългия транспортъ отъ 3—7 дни, цвѣтното зеле е пристигнало въ отлично състояние.

Търсенето на прѣсни зеленчуци било доста оживено и ценитѣ твърди.

—o—

Швеция. За Български почетенъ консулъ въ Стокхолмъ — Швеция е назначенъ г. Иваръ Стафсингъ, съ секретаръ г. Илия Д. Ачковъ. Адресътъ на консулството е:

Кореспонденцията може да се отправя и на български езикъ.

—o—

Овощаритѣ въ Швеция искатъ повишение на митата. Постоянно увеличаващия се вносъ на овощия отъ чужбина е засѣгналъ силно мѣстнитѣ овощари. Споредъ Викторъ Ларсонъ, директоръ на съюза на шведскитѣ овощари, сжщитѣ се намиратъ предъ катастрофа. Тя е започнала отъ момента, когато се премахнаха респ. намалиха митата върху гроздето, бананитѣ и др. Производителитѣ на овощия сж се спасили чрезъ картелирането имъ и организирането на една колективна продажба на овощия. При това тѣ сж се постарали да добиятъ отъ мѣстнитѣ овощия една търговска стока отъ високо качество и въ нѣкои случаи, дори сж произведени овощия, които превъзхождатъ чуждестраннитѣ.

Шведскитѣ производители, при все това, води една тежка борба за сжществуване. Затова сж предявени искания за повишнии на митата за чуждестраннитѣ овощия, за ревизия на търговскитѣ договори съ чуждитѣ страни и за намаление на навлото по шведскитѣ държавни желѣзници. Транспортнитѣ разноски сж извънредно високи, тъй че населението на Норландъ напр. не е въ състояние да си достави въ достатъчно количество шведски овощия.

—o—

Югославия. Югославянскитѣ държавни желѣзници правятъ едно намаление отъ превознитѣ такси за превозъ на желѣзна руда отъ Българската гара Маломиръ до Унгарската гара Ozd, като ще прилагатъ 820 пара за 100 кгр., за разстоянието граница—Царибродъ—Суботица—граница, при условие, че презъ срока отъ 6 октомврий 1936 г. до 31 декемврий 1937 г. ще бждатъ превозени иай-малко 5000 тона руда.

—o—

Производството на пиретрумъ. Презъ 1936 година производството на пиретрумъ се преценява на 780 тона, срещу 700 тона презъ 1935 г. Разполагаемитѣ запаси сж се състояли отъ 150 тона пиретровъ цвѣтъ отъ реколта 1935 година и 400 тона отъ новата реколта. Износътъ презъ 1936 година

се е насочвалъ главно за Германия, Франция и Съединенитѣ Щати. Пробни партии сж били изпратени и за Швеция.

—о—

Производство на соя. При направенитѣ презъ миналата година опити за производство на соя е получено отъ единъ хектаръ 21.3 до 29 квинтала соя.

Презъ настоящата година ще се засѣятъ съ соя около 2000 хектара, като Бѣлградското дружество за растителни масла гарантира цената отъ 195 динара за 100 кгр., франко товарна гара.

Международни вѣсти.

Отъ 14—19 юний 1937 г. въ Парижъ ще се състои Вториятъ международенъ конгресъ за размѣната, организиранъ отъ комитета за международната размѣна (*Deuxième congrès International des 2 changes 14—19 Juin 1937*).

Дневния редъ ще бжде разгледанъ отъ следнитѣ комисиии:

Монетна и митническа комисиия;

Комисиия за съгласуване туризма и международната размѣна;

Комисиия за обмѣната между колониитѣ, принадлежащи на европейскитѣ страни, съ европейскитѣ страни непритежаващи колонии и

Комисиия за международната размѣна.

За конгресиститѣ, които желаятъ да посетятъ този конгресъ, ще има намаление по френскитѣ желѣзници 50%, а по чуждестраннитѣ 30—50%. Въ конгреса могатъ да взематъ участие износители, вносители, банкери, хотелиери и пр. независимо отъ това, дали сж членове или не на Международния комитетъ за размѣната.

Повече, подробности интересуващитѣ се могатъ да получатъ отъ: *Secrétariat général du Congrès: Comité International des Schanges, 5, Place du Palais bobuon, Paris (vile)*.

—о—

Свѣтовното количество на овце.

Свѣтовното количество на овце възлиза на около 600 милиона глави. 169.5 милиона се падатъ на Европа. Америка притежава 148 милиона глави, Австралия и Океания — 142 милиона, Африка — 80 милиона, а Азия — 61 милиона.

Главнитѣ държави производителки на овце сж (въ милиони глави)

СССР	35	Германия	4.3
Англия	24.9	Съед. Щати	51.7
Испания	19.1	Аржентина	39.3
Ромъния	12.3	Брит. Индия	43.6
Турция	12.8	Южна Африка	35
Италия	10.3	Австралия	113
Франция	9.6	Нова Зеландия	29.1
Югославия	8.9	Урагвай	15.4
Гърция	8.7	Иранъ	14.6
България	8.6		

Търговски договори и спогодби.

Новата ни търговска спогодба съ Чехославия

Въ формата на единъ протоколъ къмъ договора ни за търговия и мореплаване съ Чехославия, на 24 м. м. биде подписана въ София, отъ наши и чехословашки представители, една спогодба, която урежда режима на търговията между България и Чехославия презъ 1937 година. Тази спогодба важи до 30 априлъ 1938 година и може да бжде денонсирана отъ всъка една отъ договорящите страни и преди изтичането на този срокъ, съ предизвестие отъ най-малко единъ месецъ и съ валидностъ първото число на следуюция месецъ.

Въ различие отъ досегашния режимъ, спогодбата предвижда извършването на българския вносъ въ Чехославия съгласно единъ планъ, който веднажъ приетъ, налага и за дветъ страни задължението, да се положатъ всички усилия за осъществяването му. Това обстоятелство е най-съществена разлика отъ досегашния режимъ и то е една важна, реална предпоставка за постигане задачата, поставена въ плана, който предважда за 1937 г. единъ вносъ на български стоки въ Чехославия на стойностъ 100 милиона лева. За осигуряване на този резултатъ, въ плана сж включени редица стоки, които не сж били до сега предметъ на нашия вносъ въ Чехославия.

Така погледната, спогодбата представлява единъ значителенъ напредъкъ въ усилията за развитието на стокообмѣна между дветъ страни и тя, безъ друго, ще позволи, щото текущата година да бжде много по-благоприятна за този стокообмѣнъ, отколкото изтеклата 1936 година.

Итало-турскиятъ търговски договоръ

Въ италианския държавенъ вестникъ е публикуванъ текстъ на търговския договоръ между Италия и Турция отъ 29 дек. 1936 г. Споредъ договора, размѣрътъ на вноса и износа се опредѣля въ приложенитѣ къмъ договора контингентни листи I и II. Вносътъ въ Италия отъ Турция се опредѣля съ листа II, въ която между другото, се опредѣлятъ следнитѣ контингенти (за 12 месеца):

яйца	6	милиона лири
меласа	0.3	
ечмикъ	13	
царевица	5.5	
други зърнени храни	2.5	
сухи зеленчуци	10	
маслод. семена	2	
парцали и отпад., вълнени	0.65	
парцали и отпад. копринени	0.65	
опиумъ	2.5	
кожи кожухарски, сурови	4	
овесъ	7.5	
трици	5.—	

Плащанията ставатъ по клиринга чрезъ съответнитѣ държавни банки.

Международни панаири.

Първиятъ международенъ панаиръ въ гр. Бѣлградъ ще се състои отъ 11 до 21 септемврий т. г.

Въ писмото изпратено до Българската царска легация въ Бѣлградъ дружеството за уреждане на панаира съобщава, че Бѣлградскиятъ панаиръ ще представлява за българскитѣ стопански сръди една благоприятна възможность да влѣзатъ въ досегъ не само съ търговскитѣ и индустриални крѣгове на балканскитѣ страни, но и на западноевропейскитѣ държави, на които ще бждатъ осигурени улеснения за да бждатъ добре представени на панаира. Дружеството смѣта че предимственото излагане на Бѣлградския панаиръ на сурови материали и полуфабрикати отъ балканскитѣ страни, ще представлява особенъ интересъ за индустриалнитѣ европейски държави.

—о—

XXII-иятъ международенъ панаиръ въ Люблина ще се състои отъ 5 до 14 юний т. г.

—о—

Международния панаиръ въ гр. Измиръ ще се открие на 20 августъ и ще трае до 20 септемврий т. г. подъ почетното председателство на Министъръ Председателя на Турската република.

Разни сведения.

Изборитъ за действителни членове на търговско-индустриалнитъ камари насрочени.

Съгласно IV-то постановление на Министерския съветъ, взето въ заседанието му на 23 априль 1937 г., протоколъ № 61, на 6 юний 1937 г. сж насрочени изборитъ за действителни членове за цѣлия съставъ на търговско индустриалнитъ камари въ страната.

Отъ I КОЛЕГИЯ, въ която влиза само седалищния градъ на камарата—Варна, ще се избератъ 27 действителни члена, отъ които: 9 търговци, 9 индустриалци и 9 занаятчий.

Отъ II КОЛЕГИЯ, въ която влизатъ административнитъ околии: Разградска, Шуменска, Преславска, Провадийска, Варненска селска, Исперихска и Ново-Пазарска, ще се избератъ 9 действителни члена, по трима отъ съсловие.

Отъ III КОЛЕГИЯ, въ която влизатъ административнитъ околии: Горно-Орѣховска, Поповска, Омортагска и Търговищенска, ще се избератъ 9 действителни члена, по трима отъ съсловие.

Отъ IV КОЛЕГИЯ, въ която влизатъ административнитъ околии: Велико-Търновска, Габровска, Дръновска и Еленска, ще се избератъ 9 действителни члена, по трима отъ съсловие.

Съгласно нареждането на г. Министра на търговията, промишленостъта и труда, изборитъ ще се произведатъ по изготвенитъ вече отъ камарата списъци за произвеждане изборитъ насрочени на 22. XI. 1936 г., безъ ново обявяване и попълване на списацитъ.

Въ избирателнитъ листи имената на кандидатитъ за действителни членове се вписватъ отдѣлно отъ имената на кандидатитъ за замѣстници, като се групиратъ въ две групи действителни членове и замѣстници.

Както за действителнитъ членове на камарата, тъй и за тѣхни замѣстници се считатъ избрани онѣзи отъ кандидатитъ за действителни членове или за замѣстници, които сж получили най-много гласове.

—о—

По въпроса за преминаването на индустриалнитъ

заведения отъ единъ видъ производство къмъ другъ, индустриалния съветъ при Министерството въ заседанието си на 16 и 18 мартъ т. г. (протоколъ № 7, т. III) е взелъ следното решение, което е утвърдено отъ г. Министра на търговията, промишлеността и труда на 14 априлъ т. г.

1. Заведения, създадени или разширени следъ закона за индустрията, се смѣтатъ за получили разрешение за откряване или разширение подъ условие, че ще произвеждатъ само стокитъ, за които сж искали разрешение. На такива заведения не се разрешава да произвеждатъ артикулитъ, за производството на които е обявена преситеностъ, макаръ за тая целъ заведенията да нѣматъ нужда отъ никакво ново инсталиране на машини и съоръжения или построяване на сгради.

2. Заведения, заварени отъ закона за индустрията и произвеждащи, по време на обявяване преситеността въ даденъ индустриаленъ клонъ, артикулитъ на последния, се смѣтатъ спадащи въ преситения клонъ, и могатъ да произвеждатъ и понататъкъ неговитъ артикули — безъ специално разрешение.

3. Заведения, заварени отъ закона за индустрията и които по време на обявяване преситеността въ даденъ индустриаленъ клонъ сж произвеждали други артикули, а не тия на преситения клонъ, биха могли да преминатъ въ бждаще къмъ производство на последнитъ артикули — но само следъ получаване на специално разрешение.

Това разрешение се иска отъ индустриалната комисия, по реда на чл. 10 отъ закона за индустрията. То ще се дава само когато комисията се увѣри, чрезъ анкета на самото мѣсто за смѣтка на заявителя, че по времето, когато е обявена преситеността, заведението е притежавало комплектна и напълно подходяща инсталация за производството на артикулитъ, които се обхващатъ отъ обявената преситеностъ, тъй че за преминаването му отъ единия въ другия индустриаленъ клонъ нѣма нужда отъ никакво ново инсталиране на машини и съоръжения или построяване на сгради. Разрешение не може да се даде, ако предприятието, макаръ и открито преди обявяване на преситеността, е декларирало или е приело условие, да не преминава къмъ производството на издѣлията, за които е обявена преситеностъ.

За сега е обявена преситеностъ въ следнитъ производства:

Обща преситеностъ: търговски мелници, захаръ, маслобойни, екстрационнo добиване на растителни масла, оризолющене, куха и пресована стъклария, телени гвоздеи, изтеглена тель, болтове и гайки, вълнени платове, памучни платове, трикотажни памучни платове, кожарство, бира, спиртъ, оцетъ.

Районна преситеностъ: небетчийски мелници, рафи-

нерии за растителни масла.

Съгласно решението на Индустриалния съвет, взето въ същото заседание (протоколъ № 7 т. IV), утвърдено отъ г. Министра, преситеността въ вълненото и въ памучното тъкачество обхваща всички видове издѣлия, произведени отъ тѣзи два клона на индустрията.

—о—

Заповѣдь № 828

на Министерството на търг. промишлеността и труда

Въ допълнение на заповѣдь № 2799 отъ 4 декемврий 1936 год., обнародвана въ Държавенъ вестникъ брой 280 отъ 9. XII. м. г., и въ свръзка съ т. III на същата, нареждамъ:

I. За долупосоченитѣ стоки надписътъ „Българско производство“ респективно „Б. П.“ да се поставя както следва:

1. Върху амбалажа, съ който се продаватъ (пакети и кутии), а не върху всѣки отдѣленъ предметъ, за:

Расли за електр. абажури, отворени; шайби за куло и за бергманови трѣби; шайби за гумени токове; шноли (за качалки) за шушони; халки за фасунги; токи и гайки за панталони; токи за царвули и сандали разни видове; металически части за тиранти (презрамки и жартиери); съединителни части (колѣна и тещици) за бергманови трѣби; тенекени хлопки (детски играчки); канчета за размазване водни бои; металически обковки за куфари и адвокатски чанти (жгли, дрѣжки, панти, халки и др.); катарамы (токи) на мѣжки колани разни видове; маткапчета (дрелки) за рѣзбарство ринги (гривни) за басейнитѣ на петролни лампи; наливки за кръчмарски шишета; машинки за разбиване на яйца; гилзи за трѣстикови тупалки.

2. На металическа пластинка, прикрепена къмъ низата или връзката за:

машинки за меки шапки; металически копчета за военни и ученически униформи; шайби за пешелови рокли.

II. Не следва да се поставя надписъ „Б. П.“ на долупосоченитѣ издѣлия:

варели и бидони, въ които ще се поставятъ материали отъ други трѣби и конзоли за готварски печки; тенекени капаци на винтъ за стѣклени буркани; машинни тухли, кухи и плътни и др. керамични произведения, произвеждани съ витлообразни машини.

—о—

Въ брой № 101 отъ 12. V. 1937 г. на Държавенъ вестникъ е обнародвана следната заповѣдь № 251 отъ 7. V. 1937 г. на г. Министра на финансиитѣ:

„На основание чл. 32 т. г. отъ Закона за гербовия на-

логъ и въ съгласие съ решението на комисията, предвидена въ чл. 84 на сѣщия законъ, причислявамъ къмъ освободенитѣ отъ гербовъ налогъ книжа следнитѣ такива:

1.

2. Бележки, издавани на надлежно разрешенитѣ сезони и специални тържища за станали на тържището покупко-продажби даже и когато съдържатъ уговорка за отнасяне предъ помирителенъ сждъ, както и вписването на сдѣлки въ специалния регистъръ на тържището — къмъ сѣщата група XVII отъ приложението къмъ чл. 32 т. 2 на закона за гербовия налогъ.

Настоящата заповѣдь да се обнародва въ Държавенъ вестникъ.“

Като Ви се съобщава горното, умолявате се да доведете до знанието на заинтересованитѣ търговци житари, търговци на едро на плодове и зеленчуци на вътрешния пазаръ, индустриалци преработващи горнитѣ произведения и износители на сѣщитѣ, съдържанието на горецитираната заповѣдь като имъ се съобщи, че възъ основа на тази заповѣдь тѣ могатъ да издаватъ необгербвани:

1. Бележкитѣ № № 1 и 2, които се издаватъ по силата на чл. чл. 19 и 20 отъ правилника за уредбата на тържищата за плодове и изеленчуци (Д. В. бр. 118 отъ 20. V. 1936 г.) и

2. Бележкитѣ, които се издаватъ съгласно чл. чл. 17 и 18 (приложение № 1) отъ типовия правилникъ за общинскитѣ житни тържища, одобренъ съ заповѣдь № 591 отъ 16. III. 1936 г. на Министра на търговията, промишлеността и труда.

—о—

Съ Указъ № 14 публикуванъ въ Д. В. бр. 103/14 май 1937 г. е измѣненъ чл. 4 п. 2 отъ правилника за регистриране на търговскитѣ фирми, като думитѣ: „удостоверение отъ данъчната власть, че се освобождава отъ задължението да води търговски книги“ се замѣнятъ въ думитѣ: „удостоверение отъ мѣстното браншово или общо търговско сдружение, че се освобождава отъ задължението да води търговски книги“.

—о—

Важно за Пекаритѣ (пиширмеджитѣ)

Съгласно заповѣдта на Министерството на търговията промишлеността и труда, дирекция за търговия и промишленостъ подъ № 797 отъ 26 априлъ 1937 година, изпичането на домашенъ хлѣбъ, домашни сладкаши, баници, гювечи и други гостби, т. е. пекарството (пиширмеджийството) за напредъ се счита нераздѣлна частъ отъ съдържанието на хлѣбарския занаятъ и за въ бждеще могатъ да упражняватъ

самостоятелно пекарство само пълноправните майстори по хлѣбарския занаятъ.

По изключение, разрешава се на всички заварени самостоятелни пекари (пишермеджии) макаръ непритежаващи майсторски свидетелства по хлѣбарския занаятъ, да продължатъ това си занятие, ако докажатъ: че презъ времето отъ 1 юний 1933 година, отъ когато е въ сила закона за занаятитъ, до датата на заповѣдта — 26 априлъ 1937 година че сж били непрекъснато самостоятелни пекари (пишермеджии).

За да използватъ това право, заварените пекари трѣбва да се регистриратъ въ тримесеченъ срокъ, считанъ отъ 26 априлъ 1937 година, предъ надлежната търговско-индустриална камара.

Регистрирането ще стане съ обгербвано заявление придружено съ кръщелно свидетелство, медицинско свидетелство, удостоверение отъ съответното браншово или общо занаятчийско сдружение или, ако нѣма такива, отъ общинското управление, отъ което да се вижда че презъ времето отъ 1. VI. 1933 г. до 26. IV; 1937 г. сж били непрекъснато самостоятелни пекари и удостоверение отъ данъчното управление че презъ това време е билъ редовно облаганъ съ данъкъ занятие. Освенъ това изпраща единъ немоменталенъ портретъ и 261 лева за такси.

Предложения и запитвания.

Чехословашката фабрика Ribert Bobasch, Warhsdorf, за имитации на кадифе и кожи, които се употребяватъ при производството на дрѣхы и обуща, желае да предаде представителството за България на солидни и дееспособни фирми.

—о—

Фиамата J. E. Dana, Tunis, Case Postale 143 желае да влезе въ връзка съ фирми износители на бобъ.

—о—

Фармата Bickel, Böcher & Co — Agentur — Commission Bremen, Banquestrasse 35 желае да влезе въ връзка съ български износители на бобъ.

—о—

Фирмата Také Shokai, 49 Koraibashizume—cho, Higashiku Osaka, Japan, желае да влезе въ връзка съ фирми, вносителки, които евентуално биха се интересували отъ новооткрития продуктъ „Чисолоидъ“, който служи за сжитиѣ цели като целуоида.

Регистрирани фирми въ камарата.

Опр. № 1—3 април 1937 год. — Димитър Ангеловъ, с. Раковецъ, Провадийско — търговия на дребно съ бакалия галантария, общарски стоки, желѣзария и стъклария.

Опр. № 2—15 април 1937 г. — Магазинъ „Варна“ на Гатю Цанковъ Гатевъ, гр. Габрово — търговия на едро и дребно съ колониални стоки, зърнени храни, млѣчни произведения, джамове, гвоздеи, лампи и стъкла, консервирани риби, инностранни и мѣстни плодове и др.

Опр. № 3—15 април 1937 г. — Христо Ст. Найденовъ, гара Горна-Орѣховица — търговия на дребно съ спиртни и безалкохолни питиета, сухи закуски, чай и кафе.

Опр. № 4—15 април 1937 год. „Рекордъ“ на Николай Лебедовъ, гр. Нови-Пазаръ — търговия на дребно съ готови дрехи, трикотаждъ и рогозки.

Опр. № 5—16 април 1937 г. — Колю Тишевъ, с. Червенци, Провадийско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура, галантария, кинкалерия, готови дрѣхи, желѣзария, готови обуца и тютюнъ.

Опр. № 6—16 април 1937 год. — Стоянъ Георгиевъ, с. Балванъ, В. Търновско — търговия на дребно съ манифактурни и колониални стоки.

Опр. № 7—16 април 1937 г. — Бенционъ Бохоръ Демало, гр. Провадия — търговия на едро и дребно съ млѣчни произведения.

Опр. № 8—17 април 1937 г. — Ахмедъ Мехмедалиевъ Сичанъ, гр. Омортагъ — търговия на дребно съ колониални стоки.

Опр. № 9—17 април 1937 г. — Иванъ Атанасовъ Дянковъ — бакалия, с. Водица, Поповско — търговия на дребно съ колониални стоки.

Опр. № 10—17 април 1937 г. — Колониаленъ магазинъ на Георги Н. Керемедчиевъ, с. Борисово, Попсвско, — търговия на дребно съ колониални стоки и парфюмерия.

Опр. № 11—17 април 1937 г. — Велчо Димитровъ Европовъ, с. Върбица, Поповско — търговия на дребно съ бакалия, кинкалерия, манифактура и спиртни питиета.

Опр. № 12—17 април 1937 г. — Панайотъ Костовъ Макриевъ, гр. Варна — търговия на дребно съ общарски стоки.

Опр. № 13—17 април 1937 г. — В. Х. Касабянъ, гр. Варна, търговия на едро и дребно съ общарски стоки.

Опр. № 14—17 април 1937 г. — Николай Стояновъ Груевъ, с. Върбица, Преславско — търговия на дребно съ манифактура, колониалъ и кинкалерия.

Опр. № 15—19 април 1937 г. — Сабри Мехмедовъ

Майзиновъ, гр. Разградъ — търговия на дребно съ колониални стоки и тютюнъ.

Опр. № 16—19 април 1937 г. — „Мехмедъ Османовъ“ — бакалинъ гр. Разградъ — търговия на дребно съ колониални стоки и тютюнъ.

Опр. № 17—19 април 1937 г. — желъзария на Исуфъ Мехмедовъ Чаушовъ, гр. Разградъ — търговия на дребно съ разни желъзарски стоки.

Опр. № 18—19 април 1937 г. Хасанъ Юсуфовъ Чаушовъ, гр. Разградъ, — търговия на дребно съ разни колониални стоки и тютюнъ.

Опр. № 19—19 април 1937 г. — манифактуренъ магазинъ на Христо Ив. Махмудовъ, гр. Разградъ — търговия на дребно съ манифактурни стоки.

Опр. № 20—19 април 1937 г. — Стефанъ П. Горанковъ гр. В. Търново — търговия на дребно съ спиртни питиета и кафеджийство.

Опр. № 21—20 април 1937 г. — Саркизъ Зероновъ Саркизовъ, с. Тодоръ Икономовъ, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура, кинкалерия и тютюнъ.

Опр. № 22—20 април 1937 г. — Зеронъ Саркизовъ Поповъ, с. Тодоръ Икономовъ, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ колониалъ и тютюнъ.

Опр. № 23—21 април 1937 г. „Дървенъ складъ“ на Иванъ Тодоровъ Митишевъ, гр. Провадия — търговия на дребно съ дърва за горене, дървени вжглища, дървенъ строителенъ материалъ, коларски материалъ, дъски, циментови плочи, цигли, предприемачъ за експлоатиране на държавни, общински и частни гори.

Опр. № 24—22 април 1937 г. — „Питиепродавница Почивка“ на Симеонъ Друмевъ Братойчевъ, с. Златаръ, Преславско — търговия на дребно съ спиртни питиета.

Опр. № 25—22 април 1937 г. — Тодоръ Петровъ Янакиевъ, гара Самуилъ, Разградско — търговия на дребно съ съ спиртни питиета, тютюнъ, кафе и чай.

Опр. № 26—22 април 1937 г. — Аптека Д. Шекерджиевъ, гр. Елена — търговия на дребно съ медикаменти, прибори за болни, хигиена и парфюмерия.

Опр. № 27—22 април 1937 г. — магазинъ на вълнени платове „Иванъ А. Поповий“, гр. Елена—търговия на дребно съ вълнени платове и манифактура.

Опр. № 28—22 април 1937 г. Стоянъ Д. Братоевъ, гр. В. Търново — търговия на дребно съ питиепродавство и бакалия.

Опр. № 29—22 април 1937 г. — Крумъ Костовъ Чуковъ, гр. В. Търново—търговия на дребно съ кафеджийство.

Опр. № 30—23 април 1937 г. Миню Друмевъ Дамяновъ

с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура, галантария и желъзария.

Опр. № 31—23 април 1937 г. — Юрданъ Тоневъ Станковъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ колонналъ, манифактура и желъзарски стоки.

Опр. № 32—23 април 1937 г. — Иванъ Ивановъ Вълчевъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура и желъзарски стоки.

Опр. № 33—23 април 1937 г. — Димитъръ Мариновъ Абаджиевъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура и желъзарски стоки.

Опр. № 34—23 април 1937 г. — Жеко Петровъ Маноловъ, с. Йонково, Разградско — търговия на дребно съ бакалия и манифактура.

Опр. № 35—23 април 1937 г. — обущарски магазинъ „Щастие“ на Христо Петровъ, гр. В. Търново — търговия на дребно съ всички видове кожени и гумени обувки и обущарски материали.

Опр. № 36—23 април 1937 г. — Питиепродавница на Георги Ст. Слабаковъ, гр. Лъсковецъ — търговия на дребно съ спиртни питиета.

Опр. № 37—23 април 1937 г. — Василь Бахневъ Куловъ, с. Божидаръ, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура и тютюнъ.

Опр. № 38—23 април 1937 г. — „Родина“ на Юрданъ Ивановъ Чаталовъ, гр. В. Търново — ресторантъ, питиепродавница, аперативъ, тютюневи изделия, кафене и игри за развлечения.

Опр. № 39—24 април 1937 г. — Ради Николовъ Савовъ, с. Тодоръ Икономовъ, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ манифактура, колониалъ, галантария, кинкалерия и други.

Опр. № 40—24 април 1937 г. — Насуфъ х. Шабановъ с. Тодоръ Икономовъ, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ манифактура, бакалия, кинкалерия и др.

Опр. № 41—24 април 1937 г. — Юранъ Д. Шербетовъ В. Търново — кафеджийство.

Опр. № 42—24 април 1937 г. — Боню Ив. Недевъ, с. Асеново, Г. Оръховско — търговия на дребно съ собствени и чужди прежди, манифактура, трикотажъ, анилинови бои, бакалия, вълнени прежди, шапки, каскети, книжни потребности, кинкалерия парфюмерия и др.

Опр. № 43—24 април 1937 г. — Стоянъ П. Стояновъ, с. П. Тръмбешъ, В. Търново — търговия на едро и дребно съ трикотажъ, галантария, кинкалерия и манифактура.

Опр. № 44—27 април 1937 г. — Стоянъ Димитровъ, с. Църквица, Ново-Пазарско — търговия на дребно съ спиртни питиета.

Опр. № 45—24 април 1937 г. — колониален магазин „Подкрепа“ на Николай Пенковъ, Габрово — търговия на едро и дребно съ бакалски стоки.

Опр. № 46—27 април 1937 г. — книжарница „Москва“ на Пенко К. Пенковъ, Габрово — търговия на едро и дребно съ книжарски стоки, парфюмерия и др. потреби.

Опр. № 47—27 април 1937 г. — „Тодоръ Ризовъ и синъ“ на Георги Тодоровъ Ризовъ, В. Търново — търговия на дребно съ спиртни питиета, гостелничарство, ханджилъкъ и бакалия.

Опр. № 48—28 април 1937 г. — Ефтимъ Гор. Ефтимовъ, с. П. Тръмбешъ, В. Търново — търговия на едро и дребно съ стъклария, месингови кревати, радиоапарати, шевни машини и моторетки.

Опр. № 49—28 април 1937 г. — „Чочето“ на Георги Костадиновъ чочето, В. Търново — търговия на дребно съ спиртни питиета и нѣкои видове бакалски стоки.

Опр. № 50—28 април 1937 г. — Георги Владимировъ Варна — кафене-млѣкарница.

Опр. № 51—28 април 1937 г. — Димитъръ Миряновъ Шуменъ — търговия на едро и дребно съ дърва и камени въглища за горене.

Опр. № 52—28 април 1937 г. — Лазаръ Тодоровъ Лазаровъ, В. Търново — търговия на дребно съ радиоапарати моторетки, разни стоки и представителства.

Опр. № 53—28 април 1937 г. — кафе „Данъ Коловъ“ на Петъръ Сотировъ Петковъ, В. Търново — кафеджийство.

Опр. № 54—29 април 1937 г. — Григоръ Ж. Роглевъ, с. Топчий. Разградско — търговия на дребно съ колониална манифактура, питиепродавство и кафене.

Опр. № 55—29 април 1937 г. — Маринъ Василевъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ колониална и манифактура.

Опр. № 56—29 април 1937 г. — Тодоръ Цоневъ Кившановъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ колониални, манифактури, галантарийни и желѣзарски стоки.

Опр. № 57—29 април 1937 г. — сладкарница „Виктория“ на Кръстю Илиевъ Тоневъ, В. Търново — търговия на дребно съ сладкарски и шоколадени издѣлия.

Опр. № 58—29 април 1937 г. — Костадинъ Д. Дивитакъвъ, В. Търново — търговия на дребно съ грънчарски стоки.

Опр. № 59—29 април 1937 г. — кафене „Чилечи“ на Кънчо Николовъ Топеловъ, с. Теодосиево, Г. Орѣховско — търговия на дребно съ кафе, чай и захарни издѣлия.

Опр. № 60—29 април 1937 г. — Тодоръ Стойковъ, с. Ц. Калоянъ, ок. Разградска — търговия на дребно съ бакалски стоки и манифактурни стоки.

Опр. № 61—29 април 1937 г. — книжарница, кинкалория и вестникарска агенция на Атанасъ Ив. Табаковъ, гр. Лѣсковецъ — търговия на едро и дребно съ книжарски, вестникарски, кинкалорийски и др. стоки.

Опр. № 62—29 април 1937 г. — питиепродавница „Казакъ“ на Косю Ст. Казаковъ, с. Бутово, В. Търновско — търговия на дребно съ спиртни питиета и тютюнъ.

Опр. № 63—29 април 1937 г. — Христо А. Парушевъ гр. Шуменъ — търговия на дребно съ желѣзария, бои, безиръ, масла, мелнични принадлежности и вжглища.

Опр. № 64—29 април 1937 г. — Тодоръ Ценовъ Цоловъ, Варна — търговия на едро и дребно съ бензинъ, масла, спиртъ за горене, оцетъ и автом. материали.

Опр. № 65—4 май 1937 г. — Никола Юрдановъ Помаковъ, гара Самуилъ — търговия на дребно съ разни спиртни питиета.

Опр. № 66—10 май 1937 г. — Иванъ Дѣлчевъ Мутафовъ, с. Злокученъ ок. Шуменска — търговия на дребно съ бакалия, манифактура и др.

Опр. № 67—10 май 1937 г. — Киропъ Киркоровъ, Варна — търговия на едро и дребно съ чукано кафе, бакалски стоки и др.

Опр. № 68—10 май 1937 г. — „Станчо Стояновъ“ на Стоянъ Станчевъ Стояновъ, с. Росица, Поповско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура и тютюнъ.

Опр. № 69—10 май 1937 г. — Недѣлко Славовъ Василевъ Ненковъ, с. Стражица, Г. Орѣховско — търговия на дребно съ спиртни питиета, колониални стоки и тютюнъ.

Опр. № 70—10 май 1937 г. — Колю Ивановъ Петровъ, с. Владиславъ, Г. Орѣховско — търговия на дребно съ спиртни питиета, колониални стоки и тютюнъ.

Опр. № 71—10 май 1937 г. — Кирякъ Василевъ Костовъ, с. Брѣстакъ, Провадийско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура и яйчарство.

Опр. № 72—10 май 1937 г. — Тодоръ Киряковъ, с. Брѣстакъ, Провадийско — търговия на дребно съ манифактура, колониалъ и галантария.

Опр. № 73—10 май 1937 г. — Ефтимъ Цоневъ, с. Бутово, В. Търновско — търговия на дребно съ колониални и манифактурни стоки.

Опр. № 74—10 май 1937 г. — Жечо Ивановъ Бирниковъ, с. Дългополъ, Провадийско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура и бакалия.

Опр. № 75—10 май 1937 г. — Бона Лазарова Касабова с. Стражица, Г. Орѣховско — търговия на дребно съ спиртни

питиета, бакалски стоки, грънчарски издѣлия, плодове, тютюневи издѣлия, бонбони и зарзалови кокички.

Опр. № 76—10 май 1937 г. — Генчо Деневъ Далевъ, В. Търново—търговия на дребно съ спиртни питиета и бакалия.

Опр. № 77—10 май 1937 г. — Пеню х. Стефановъ, с. Злзларъ, Преславско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура, желѣзария, галантария, обуца, стъклария, обработени кожи, шапки, сждове, бои, стъкла, за прозорци, книжарско стоки, тютюнъ, сода и лимонада.

Опр. № 78—10 май 1937 г.—Юрданъ Гуцовъ, гр. Елена — търговия на едро и дребно съ манифактура, галантария и преждарство.

Опр. № 79—10 май 1937 г. — книжарница „Хр. Ботевъ“ на Ив. Аврамовъ Стояновъ, гр. Елена — търговия на едро и дребно съ книжарски стоки, пишущи машини и кинкалерия.

Опр. № 80—10 май 1937 г. — Вълчанъ Добревъ Нейчевъ, с. Върбица, Провадийско — търговия на дребно съ бакалия и кинкалерия.

Опр. № 81—10 май 1937 г. — Хинко Славовъ Коджа Хинчевъ, с. Ц. Калоянъ, Разградско — търговия на дребно съ спиртни питиета.

Опр. № 82—10 май 1937 г.—Костадинъ Великовъ Костадиновъ, с. Пол. Тръмбешъ, В. Търновско — търговия на дребно съ кафеджийство.

Опр. № 83—10 май 1937 г. — Хотелъ „Америка“ на Иванъ Петровъ Чокоевъ, В. Търново — търговия на дребно съ спиртни питиета и хотелиерство.

Опр. № 84—10 май 1937 г. — Иванъ Г. Поповъ II, с. Теодосиево, Г. Орѣховско — търговия на едро и дребно съ колониалъ, брашнарство и захарни издѣлия.

Опр. № 85—10 май 1937 г. — Косю Юрдановъ Костадиновъ, В. Търново — търговия на дребно съ спиртни питиета.

Опр. № 86—10 май 1937 г. — Ганчо Стефановъ Г. Московъ, гр. Търговище — търговия на дребно съ заханни издѣлия.

Опр. № 87—10 май 1147 г. — „Бждаще“ на Пандо Василевъ Карадимовъ, Влрна — търговия на дребно съ бакалски стоки и др.

Опр. № 88—10 май 1937 г. — Пенчо Д. Ковачевъ, с. Болта, общ. Кметовска, Габровско — търговия на едро и дребно съ вълна, сурови кожи, парцали, фастъци и др.

Опр. № 89—10 май 1937 г.—Магазинъ „Бр. Чамурови“ на Косю Стефановъ, с. пол. Тръмбешъ, В. Търновско—търговия на едро и дребно съ вълнени платове, готови дрехи' шивач. материали и одеала.

Опр. № 90—10 май 1837 г. — Питиепродавница на Димитъръ П. Митовъ, с. Бутово. В. Търновско — търговия на

дребно съ спиртни питиета и тютюнъ.

Опр. № 91—11 май 1937 г. — Петъръ Цвѣтковъ Лазаровъ, с. Върбица, Преславско — търговия на дребно съ чамови дъски, царвули и обработено бакъръ.

Опр. № 92—11 май 1937 г. Костадинъ Иваѳовъ Гицовъ В. Тъноово — търговия на дребно съ спиртни питиета и др.

Опр. № 93—11 мѣй 1937 г. — „Рѣка Янтра“ на Петко Д. Братоевъ, В. Търново — търговия на дребно съ колониалъ и питеепродавство.

Опр. № 94—11 май 1937 г. — Георги Русиновъ Енчевъ с. Пол. Тръмбешъ, В. Търновско — търговия на дребно съ питеепродавство и колониалъ.

Опр. № 95—11 май 1937 г. — „Камила“ на Артюнъ Аѳоповъ Гъозибюкиянъ, Варна — търговия на едро и дребно съ бакалски и др. стоки чукано кафе.

Опр. № 96—11 май 1937 г. — „Братя Бееви“ на Василъ П. Шилаковъ, Г. Орѣховица — търговия на едро и дребно съ вълнени платове, шивашки артикули, памучни материаки и дамски конфекционъ.

Опр. № 97—11 май 1937 г. — Димитъръ Рашковъ Петковъ, с. Новоселъ, Шумненско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура — кафене.

Опр. № 98—11 май 1937 г. — Магазинъ „Добричъ“ на Василъ Ганевъ, с. Стефанъ Караджа, Провадийско — търговия на дребно съ бакалия, манифактура, галантария и тютюнъ.

Опр. № 99—11 май 1937 г. — „Бакалия и манифактура“ на Тонка Златева Димитрова. с. Стефанъ Кираджа, Провадийско — търговия на дребно съ колониалъ, манифактура, галантерия и тютюнъ.

Опр. № 100—11 май 1937 г. — Янко Г. Профиловъ, Варна, търговия на дребно съ бакалски стоки, манифактура и дррги.

По-важни закони, наредби и правилници

Указъ № 11 за измѣнение чл. 106 отъ правилника за приложение закона за мѣрките и теглилитъ Д. В. бр. 77/1937 г.

Указъ № 10 за измѣнение чл. чл. 104 и 106 отъ правилника за типизиране на дървенитъ материали и издѣлия Д. В. бр. 77/1937 г.

Наредба-законъ за осигуряване на пѣтници, превозвани отъ автомобилни предприятия за общъ превозъ

Д. В. бр. 78/1937 г.

Наредба-законъ за нормиранитъ: бетонно желѣзо, гвоздеи и подкови

Д. В. бр. 78/1937 г.

Наредба-законъ за частично измѣнение на закона за обществено подпомагане

Д. В. бр. 79/1937 г.

Уставъ на Българската ипотечарна банка, привелигировано акционерно дружество въ София Д. В. бр. 80/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение и допълнение на наредбата-законъ за облекчение на длъжниците и заздравяване на кредита

Д. В. бр. 81/1937 г.

Правилникъ за контролъ върху बेзира Д. В. бр. 84/1937 г.

Наредба-законъ за уреждане производството и продажбата на розово масло

Д. В. бр. 86/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение и допълнение на закона за събиране на прѣките данѣци

Д. В. бр. 88/1937 г.

Правилникъ за противовъздушната и химическа защита на населението (частъ II)

Д. В. бр. 88/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение на точка 25 отъ таблица I и точка 6 отъ таблица II, къмъ наредбата-законъ за общинския налогъ

Д. В. бр. 89/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение и допълнение наредбата-законъ за уреждане производството и продажбата на розово масло

Д. В. бр. 95/1936 г.

Наредба-законъ за измѣнение и допълнение на закона за митнишката тарифа на вноснитъ стоки Д. В. бр. 95/1937 г.

Наредба-законъ за тарифата на износнитъ стоки

Д. В. бр. 95/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение на наредбата-законъ за рибарството

Д. В. бр. 96/1937 г.

Наредба-законъ за измѣнение закона за наказателното сждопроизводство

Д. В. бр. 99/1837 г.

Наредба-законъ за закупване отъ Българската земеделска и кооперативна банка до 4,000,000 килограма отъ непродадени тютюни, реколта 1936 г. Д. В. бр. 101/1037 г.

Наредба-законъ за извършване анализи и изпитвания
въ химическитѣ лабаратории, институти и изпитателни
станции Д. В. бр. 102/1937 г.

Наредба-законъ за землед. камари Д. В. бр. 103/1937 г.

Указъ № 14 за измѣнението на чл. 4 п. 2 отъ пралил-
ника за регистриране на търг. фирми Д. В. бр. 103/1937 г.

Наредба-законъ за продължаване срокътъ за внасяне
сумитѣ за обложенитѣ нормирани: бетонно желѣзо, гвоздеи
и подкови Д. В. бр. 104/1937 г.

Наредба-законъ за лихвенитѣ проценти на срочнитѣ вло-
гове при държ. кредитни учреждения Д. В. бр. 105/1937 г.
